

II

(Sdělení)

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

Oznámení Komise

Technické pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost

(2021/C 58/01)

Tento dokument vychází ze znění nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, na kterém se Evropský parlament a Rada politicky dohodly v prosinci 2020 (2020/0104 (COD))⁽¹⁾.

Tyto technické pokyny mají vnitrostátním orgánům pomoci při přípravě plánů pro oživení a odolnost podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. Pro závazný výklad práva Unie je příslušný pouze Soudní dvůr Evropské unie.

Nařízení, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost, stanoví, že žádné opatření zahrnuté do plánu pro oživení a odolnost by nemělo vést k významnému poškozování environmentálních cílů ve smyslu článku 17 nařízení o taxonomii⁽²⁾ ⁽³⁾. Podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost by posouzení plánů pro oživení a odolnost mělo zajistit, aby každé opatření (tj. každá reforma a každá investice) v rámci plánu bylo v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“⁽⁴⁾.

Nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost rovněž stanoví, že Komise by měla poskytnout technické pokyny ohledně toho, jak by se zásada „významně nepoškozovat“ měla uplatňovat v kontextu Nástroje pro oživení a odolnost⁽⁵⁾. Tyto technické pokyny jsou obsahem tohoto dokumentu. Pokyny se zaměřují pouze na to, jakým způsobem uplatňovat zásadu „významně nepoškozovat“ v kontextu Nástroje pro oživení a odolnost s ohledem na jeho specifický charakter, a nedotýkají se uplatňování a provádění nařízení o taxonomii ani dalších legislativních aktů přijatých v souvislosti s jinými fondy EU. Cílem pokynů je objasnit, jaký má zásada „významně nepoškozovat“ význam, jak by měla být uplatňována v souvislosti s Nástrojem pro oživení a odolnost a jak mohou členské státy prokázat, že jimi navrhovaná opatření v plánu pro oživení a odolnost jsou s touto zásadou v souladu. Konkrétní příklady toho, jak tuto zásadu prokazovat v plánech, jsou uvedeny v příloze IV těchto pokynů.

⁽¹⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14310-2020-INIT/en/pdf>. Číslování a znění normativních ustanovení se může změnit během probíhající právní revize.

⁽²⁾ Viz článek 4a („Horizontální zásady“) nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost (který stanoví, že z tohoto nástroje se podporují pouze opatření, která dodržují zásadu „významně nepoškozovat“) a články 15 a 16 („Plán pro oživení a odolnost“ a „Posouzení Komise“) (které dále stanoví, že plány pro oživení a odolnost by měly vysvětlovat, „jak tento plán zajistí, aby žádné opatření k provádění reforem a investičních projektů v něm zahrnuté významně nepoškozovalo cíle v oblasti životního prostředí ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852 (zásada „významně nepoškozovat“), a měly by být na základě toho i posuzovány).

⁽³⁾ „Nařízení o taxonomii“ odkazuje na nařízení (EU) 2020/852 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic stanovením klasifikačního systému (nebo „taxonomie“) pro environmentálně udržitelné hospodářské činnosti.

⁽⁴⁾ „Pokyny pro posuzování pro účely tohoto nástroje“, které jsou uvedeny v příloze nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, stanoví řadu pokynů, které Komisi budou sloužit jako základ, podle nějž bude posuzovat návrhy plánů pro oživení a odolnost, jež předkládají členské státy. Od Komise se v nich požaduje, aby pro všechna posuzovací kritéria uvedená v čl. 16 odst. 3 („Posouzení Komise“) nařízení použila systém hodnocení známkami A až C. Posuzovací kritérium uvedené v písmeni d) vyjasňuje, že při posuzování zásady „významně nepoškozovat“ má Komise pouze dvě možnosti hodnocení – A nebo C. Možnost „A“, pokud žádné opatření v plánu pro oživení a odolnost nevede k významnému poškození environmentálních cílů, a možnost „C“, pokud minimálně jedno opatření vede k významnému poškození environmentálních cílů (ve smyslu článku 17 nařízení o taxonomii („Významné poškozování environmentálních cílů“)). Uvedená příloha stanoví, že jakmile se objeví jedna známka „C“, nesplňuje plán pro oživení a odolnost uspokojivě posuzovací kritéria. V takovém případě by Komise nemohla plán schválit.

⁽⁵⁾ Tyto technické pokyny doplňují původní pokyny, které již Komise poskytla v roční strategii pro udržitelný růst na rok 2021, a doprovodný pracovní dokument útvarů Komise a jejich aktualizace.

1. Co znamená „významně nepoškozovat“?

Pro účely nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost je třeba vykládat zásadu „významně nepoškozovat“ ve smyslu článku 17 nařízení o taxonomii. Tento článek definuje, co představuje „významné poškození“ u šesti environmentálních cílů, na něž se nařízení o taxonomii vztahuje:

1. Má se za to, že činnost významně poškozuje *zmírňování změny klimatu*, pokud vede ke značným emisím skleníkových plynů.
2. Má se za to, že činnost významně poškozuje *přizpůsobování se změně klimatu*, pokud vede k nárůstu nepříznivého dopadu stávajícího a očekávaného budoucího klimatu na tuto činnost samotnou nebo na osoby, přírodu nebo aktiva ⁽⁶⁾.
3. Má se za to, že činnost významně poškozuje *udržitelné využívání a ochranu vodních a mořských zdrojů*, pokud poškozuje dobrý stav nebo dobrý ekologický potenciál vodních útvarů, včetně povrchových a podzemních vod, nebo dobrý stav prostředí mořských vod.
4. Má se za to, že činnost významně poškozuje *oběhové hospodářství*, včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace, pokud vede k významné nevhodnosti v používání materiálů nebo v přímém nebo nepřímém využívání přírodních zdrojů nebo pokud významně přispívá ke vzniku, spalování nebo odstraňování odpadu nebo pokud dlouhodobé odstraňování odpadu může způsobit významné a dlouhodobé škody na životním prostředí.
5. Má se za to, že činnost významně poškozuje *prevenci a omezování znečištění*, pokud vede k významnému zvýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší, vody nebo
6. Má se za to, že činnost významně poškozuje *ochranu a obnovu biologické rozmanitosti a ekosystémů*, pokud ve významné míře poškozuje dobrý stav a odolnost ekosystémů nebo poškozuje stav stanovišť a druhů z hlediska jejich ochrany, a to včetně těch, které jsou v zájmu Unie.

2. Jak by měla být zásada „významně nepoškozovat“ uplatňována v kontextu Nástroje pro oživení a odolnost?

Tento oddíl obsahuje pokyny ke klíčovým otázkám, na nichž je založeno posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“. Patří k nim skutečnost, že z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ je třeba posuzovat všechna opatření (oddíl 2.1), i když u některých opatření může mít posouzení na základě této zásady zjednodušenou formu (oddíl 2.2); relevance právních předpisů EU v oblasti životního prostředí a posouzení dopadů (oddíl 2.3); hlavní zásady posouzení (oddíl 2.4) a použitelnost technických screeningových kritérií nařízení o taxonomii (oddíl 2.5).

2.1 Všechna opatření je třeba posuzovat z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

Členské státy musí z hlediska této zásady posoudit každé opatření ⁽⁷⁾, které je uvedeno v jejich plánu pro oživení a odolnost. Podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost by *žádné opatření* zahrnuté do plánu pro oživení a odolnost nemělo mít za následek významné poškození environmentálních cílů a Komise nemůže hodnotit plán pro oživení a odolnost kladně, pokud i jen jedno opatření není v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“. V důsledku toho musí členské státy poskytnout *individuální* posouzení z hlediska této zásady u každého z opatření v rámci jednotlivých složek plánu ⁽⁸⁾. Posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ se proto nemá provádět na úrovni plánu ani jednotlivých složek plánu, ale na úrovni opatření. To se stejnou měrou týká opatření, u nichž se má za to, že přispívají k zelené transformaci, i všech ostatních opatření zahrnutých do plánů pro oživení a odolnost ⁽⁹⁾.

⁽⁶⁾ To konkrétně znamená, že k významnému poškození cíle, kterým je přizpůsobování se změně klimatu, může dojít buď i) nepřizpůsobením nějaké činnosti nepříznivému dopadu změny klimatu, když u této činnosti hrozí riziko takového dopadu (např. výstavba v záplavové oblasti), nebo ii) nesprávným přizpůsobením, když se zavádí řešení zaměřené na přizpůsobení, které chrání jednu oblast („osoby, přírodu nebo majetek“), ale zároveň se zvyšují rizika v jiné oblasti (např. vybudování ochranné hráze kolem pozemku v záplavové oblasti, která způsobí, že se škody přesunou na sousední pozemek, který není chráněn).

⁽⁷⁾ Podle článku 14 („Způsobilost“) nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost – „aby byly plány pro oživení a odolnost způsobilé pro financování v rámci tohoto nástroje, musí zahrnovat opatření pro provádění reform a veřejných investic“.

⁽⁸⁾ Soulad se zásadou „významně nepoškozovat“ se v rámci Nástroje pro oživení a odolnost posuzuje na úrovni každého opatření, zatímco článek 17 („Významné poškození environmentálních cílů“) nařízení o taxonomii odkazuje na *hospodářské činnosti*. Opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost (tj. investice nebo reforma) je určitou intervencí, která může představovat hospodářskou činnost nebo může hospodářské činnosti (nebo jejich změny) vyvolat. Pro účely Nástroje pro oživení a odolnost se proto *hospodářské činnosti* uvedené v článku 17 nařízení o taxonomii vykládají v těchto pokynech jako opatření.

⁽⁹⁾ Rozsah činností, které se posuzují z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, je jako takový odlišný a značně širší než rozsah činností podle nařízení o taxonomii, jehož cílem je identifikovat environmentálně udržitelné hospodářské činnosti. Klasifikuje a stanoví proto kritéria pro environmentálně udržitelné hospodářské činnosti, které významně přispívají k environmentálním cílům uvedeným v článcích 10 až 15 daného nařízení a tyto cíle významně nepoškozují. Jedná se o jiný cíl než v nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, jehož cílem je prokázat, že široká škála opatření významně nepoškozují žádný z environmentálních cílů.

Členské státy musí posoudit reformy i investice. V rámci Nástroje pro oživení a odolnost musí členské státy předložit ucelené soubory opatření, zahrnující reformy i investice (v souladu s čl. 14 odst. 1 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost). Posouzení na základě zásady „významně nepoškozovat“ musí být provedeno nejen u investic, ale také u reforem. Reformy v některých odvětvích, včetně průmyslu, dopravy a energetiky, mají sice potenciál významně přispět k ekologické transformaci, ale mohou s sebou rovněž nést riziko významného poškození řady environmentálních cílů v závislosti na tom, jak jsou koncipovány⁽¹⁰⁾. Na druhé straně u reforem v jiných odvětvích (např. vzdělávání a odborná příprava, veřejná správa, umění a kultura) bude riziko, že poškodí životní prostředí, pravděpodobně omezené (viz zjednodušený přístup v oddílech 2.2 a 3) nezávisle na tom, že mohou přispět k ekologické transformaci, což může být také významné. Cílem těchto pokynů je pomoci členským státům při posuzování z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ jak u investic, tak i u reforem. Skutečnost, že posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ se musí provádět i u reforem, by neměla odrazovat od začleňování významných reforem v oblasti průmyslu, dopravy a energetiky do plánů pro oživení a odolnost, protože tato opatření mají velký potenciál posílit ekologickou transformaci a podpořit oživení.

2.2 U některých opatření může mít posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ zjednodušenou formu

Ačkoli je posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ požadováno u všech opatření, lze u opatření, která mají nulový nebo jen zanedbatelný předvídatelný dopad na všech šest environmentálních cílů nebo na některé z nich, použít zjednodušený přístup. Podle své koncepce mohou mít určitá opatření na jeden nebo několik environmentálních cílů omezený dopad. V takovém případě mohou členské státy u těchto environmentálních cílů poskytnout stručné odůvodnění a zaměřit věcné posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ na ty environmentální cíle, u nichž může být dopad významný (viz oddíl 3, krok 1). Reforma trhu práce, která má za cíl zvýšit celkovou úroveň sociální ochrany osob samostatně výdělečně činných, by např. měla mít nulový nebo jen zanedbatelný předvídatelný dopad na kterýkoli ze šesti environmentálních cílů a u všech šesti cílů by tedy mohlo být použito stručné odůvodnění. Pokud jde o soulad se zásadou „významně nepoškozovat“ pro cíl zmírňování změny klimatu, lze podobně použít stručné odůvodnění u některých jednoduchých opatření v oblasti energetické účinnosti, jako je nahrazení stávajících oken novými, energeticky účinnými. Naproti tomu tento zjednodušený přístup pravděpodobně nebude použitelný na některé investice a reformy v řadě oblastí (např. energetika, doprava, nakládání s odpady, průmysl), u nichž existuje vyšší riziko, že budou mít dopad na jeden nebo na více environmentálních cílů.

Pokud je při sledování opatření v oblasti klimatu zjištěno, že 100% podporuje jeden ze šesti environmentálních cílů, má se za to, že toto opatření je pro tento cíl v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“⁽¹¹⁾. U některých opatření je při sledování klimatu zjištěno, že podporují změnu klimatu nebo jiné environmentální cíle v kontextu Nástroje pro oživení a odolnost podle „metodiky sledování klimatu“ uvedené v příloze nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. Pokud je při sledování klimatu u opatření zjištěno, že opatření má při podpoře cíle v oblasti změny klimatu koeficient 100 %, považuje se zásada „významně nepoškozovat“ pro příslušný cíl v oblasti změny klimatu (tj. zmírňování změny klimatu nebo přizpůsobování se této změně) za splněnou⁽¹²⁾. Pokud je při sledování klimatu zjištěno, že opatření má při podpoře jiných environmentálních cílů, než jsou cíle související s klimatem, koeficient 100 %, považuje se zásada „významně nepoškozovat“ pro příslušný environmentální cíl (tj. vodní a mořské zdroje, oběhové hospodářství, prevenci a omezování znečištění nebo biologickou rozmanitost a ekosystémy) za splněnou. V každém případě budou muset členské státy určit a doložit, který ze šesti environmentálních cílů nařízení o taxonomii dané opatření podporuje. Členské státy by však musely prokázat, že opatření významně nepoškozují zbývající environmentální cíle⁽¹³⁾.

⁽¹⁰⁾ Například reforma, která může vést k vyššímu financování fosilních paliv prostřednictvím bank a finančních institucí ve vlastnictví státu nebo k navýšení explicitních či implicitních dotací na fosilní paliva, by mohla být považována za riziko významného poškození cílů v oblasti zmírňování změny klimatu a prevence a omezování znečištění. Tyto skutečnosti by se měly v posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ odrazit.

⁽¹¹⁾ Aby se zohlednil rozsah, v jakém opatření přispívá k obecným cílům v oblasti klimatu stanoveným v nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, a aby se vypočítaly celkové podíly prostředků přidělených na daný plán v souvislosti s klimatem, měly by členské státy používat metodiku, oblast intervence a související koeficienty pro sledování klimatu v souladu s „metodikou pro sledování klimatu“, která je uvedena v příloze nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. Jestliže Komise nepotvrdí výběr oblasti intervence a koeficientu navrženého členským státem, nebude opatření automaticky považováno za opatření, které je pro příslušný cíl (příslušné cíle) v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“, a bude muset být ještě provedeno posouzení z hlediska této zásady.

⁽¹²⁾ Do této kategorie by například mohl spadat režim podpory/obnovy pro výměnu zastaralých kolejových vozidel za vozidla s nulovými emisemi výfukových plynů.

⁽¹³⁾ Přístup uvedený v tomto odstavci se nepoužije na opatření s koeficientem 40 %. U těchto opatření budou muset členské státy poskytnout vysvětlení, proč je opatření v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“, a to s přihlédnutím k obecným zásadám uvedeným ve zbývající části těchto pokynů (členské státy budou muset např. potvrdit, že opatření nezahrnuje použití fosilních paliv nebo že jsou splněna kritéria uvedená v příloze III, pokud jde o cíl zmírňování změny klimatu). Pokud mají opatření s koeficientem 40 % nulový nebo jen zanedbatelný předvídatelný dopad na konkrétní environmentální cíl nebo pokud „významně přispívají“ ke konkrétnímu environmentálnímu cíli podle nařízení o taxonomii, budou členské státy moci pro tento environmentální cíl použít zjednodušený přístup (podle bodu 2.2 prvního a třetího pododstavce).

Podobně, pokud nějaké opatření podle nařízení o taxonomii „výrazně přispívá“⁽¹⁴⁾ k jednomu ze šesti environmentálních cílů, má se za to, že toto opatření je pro daný cíl v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“⁽¹⁵⁾. Například členský stát, který předkládá opatření na podporu výroby energeticky účinných zařízení pro budovy (např. regulace osvětlení podle přítomnosti a denního světla u osvětlovacích systémů), by nemusel provádět věcné posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ v případě cíle zmírňování změny klimatu, pokud členský stát může prokázat, že navrhované opatření „významně přispívá“ k tomuto environmentálnímu cíli v souladu s nařízením o taxonomii. V takovém případě by členské státy musely pouze prokázat, že nedojde k významnému poškození ostatních pěti environmentálních cílů.

2.3 Relevanost práva EU a posouzení dopadů

Dodržování platných právních předpisů EU a vnitrostátních environmentálních právních předpisů je samostatnou povinností a neznamená, že posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ není nutné. Všechna opatření navržená v plánech pro oživení a odolnost musí být v souladu s příslušnými právními předpisy EU, včetně příslušných environmentálních právních předpisů EU. Soulad se stávajícími právními předpisy EU sice jasně naznačuje, že opatření životní prostředí nepoškozují, nicméně to automaticky neznamená, že opatření je v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“, zejména proto, že některé z cílů uvedených v článku 17 dosud nejsou v environmentálních právních předpisech EU plně zohledněny.

Při posuzování z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ by měla být zohledněna posouzení dopadů týkající se environmentálních rozměrů nebo ověřování z hlediska udržitelnosti opatření. I když tato posouzení automaticky neznamenají, že nedochází k žádnému významnému poškození, jsou zřetelnou indikací toho, že řada relevantních environmentálních cílů významně poškozována není. Argumenty, které členský stát předloží v souvislosti s posouzením z hlediska zásady „významně nepoškozovat“, proto podpoří skutečnost, že členský stát provedl u konkrétního opatření zařazeného do plánu pro oživení a odolnost posouzení vlivů na životní prostředí (EIA) v souladu se směrnicí 2011/92/EU, strategické posouzení vlivů na životní prostředí (SEA) v souladu se směrnicí 2001/42/ES⁽¹⁶⁾ nebo prověření udržitelnosti či posouzení odolnosti vůči změně klimatu, jak je stanoveno v pokynech Komise k posuzování udržitelnosti podle nařízení o Programu InvestEU. V závislosti na konkrétním návrhu opatření může např. provedení EIA a provedení potřebných zmírňujících kroků na ochranu životního prostředí v některých případech – zejména pokud jde o investice do infrastruktury – postačovat k tomu, aby členský stát prokázal soulad se zásadou „významně nepoškozovat“ u některých relevantních environmentálních cílů (zejména pokud jde o udržitelné využívání a ochranu mořských a vodních zdrojů⁽¹⁷⁾) a také o ochranu a obnovu biologické rozmanitosti a ekosystémů⁽¹⁸⁾). To však nezabývá členský stát povinnosti provést u daného opatření posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“, neboť EIA, SEA nebo posouzení udržitelnosti/odolnosti nemusí zahrnovat všechny aspekty, které jsou v rámci posouzení z hlediska této zásady vyžadovány⁽¹⁹⁾. Je tomu tak proto, že ani právní povinnosti obsažené ve směrnicích o EIA a SEA, ani přístup stanovený v příslušných pokynech Komise pro posouzení udržitelnosti/odolnosti nejsou shodné s těmi, které jsou stanoveny v článku 17 („Významné poškození environmentálních cílů“) nařízením o taxonomii⁽²⁰⁾.

⁽¹⁴⁾ Články 10 až 16 nařízení o taxonomii definují, co se rozumí „významným přínosem“ u každého ze šesti environmentálních cílů, jakož i u „podpůrných činností“. Aby členské státy mohly využít zjednodušený přístup uvedený v tomto odstavci, musely by prokázat, že opatření „významně přispívá“ k jednomu nebo více environmentálním cílům podle článků 10 až 16 nařízení o taxonomii (viz také oddíl 2.5).

⁽¹⁵⁾ Tato možnost je obzvláště důležitá u činností, které jsou podle nařízení o taxonomii označeny za činnosti, kterými lze dosáhnout významného přínosu k environmentálnímu cíli, ale u kterých není při sledování klimatu zjištěno, že 100% podporují klimatické nebo environmentální cíle podle „metodiky sledování klimatu“, která je uvedena v příloze nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. V oblasti zmírňování změny klimatu tyto činnosti zahrnují například: určitá lehká užitková vozidla s nízkými a nulovými emisemi; určitá plavidla s nulovými nebo nízkými emisemi pro vodní dopravu; určitá těžká vozidla s nízkými a nulovými emisemi; infrastrukturu pro přenos a distribuci elektřiny; přenosové a distribuční sítě vodíku; specifické činnosti v oblasti nakládání s odpady (např. tříděný sběr odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný, který je tříděn u zdroje a připraven k opětovnému použití / recyklaci) a průlomový výzkum, vývoj a inovace v oběhovém hospodářství.

⁽¹⁶⁾ Posuzování vlivů na životní prostředí je postup, který zajišťuje, aby byly před přijetím rozhodnutí zohledněny dopady plánů/programů/projektů na životní prostředí. Posuzování vlivů na životní prostředí lze u jednotlivých projektů, jako je přehrada, dálnice, letiště nebo továrna, provádět na základě směrnice 2011/92/EU („posouzení vlivů na životní prostředí“ – směrnice o EIA) nebo u veřejných plánů či programů na základě směrnice 2001/42/ES („strategické posuzování vlivů na životní prostředí“ – směrnice o SEA).

⁽¹⁷⁾ Pokud EIA zahrnuje posouzení dopadu na vodní útvary v souladu se směrnicí 2000/60/ES a zjištěná rizika byla zohledněna při návrhu daného opatření.

⁽¹⁸⁾ Aniž jsou dotčena další posouzení požadovaná směrnicemi 2009/147/ES a 92/43/EHS, pokud k činnosti dochází v oblastech citlivých z hlediska biologické rozmanitosti nebo v jejich blízkosti (včetně sítě chráněných oblastí Natura 2000, míst světového dědictví UNESCO a klíčových oblastí biologické rozmanitosti, jakož i dalších chráněných oblastí).

⁽¹⁹⁾ Posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ naproti tomu neosvobozuje od povinnosti provést posouzení EIA/SEA či ověřování z hlediska klimatu, životního prostředí nebo udržitelnosti, pokud to vyžadují stávající právní předpisy EU, například u projektů financovaných z fondu InvestEU nebo Nástroje pro propojení Evropy.

⁽²⁰⁾ EIA je například vyžadováno pro výstavbu rafinérií surové ropy, uhelných tepelných elektráren a projektů zahrnujících těžbu ropy nebo zemního plynu. Tyto typy opatření by však nebyly v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ v případě cíle zmírňování změny klimatu uvedenou v článku 17 („Významné poškození environmentálních cílů“) nařízením o taxonomii, v němž se uvádí, že k významnému poškození dochází, pokud určitá činnost vede ke značným emisím skleníkových plynů. Podobně i když je u výstavby nového letiště vyžadováno EIA, je pravděpodobné, že v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ v případě cíle zmírňování změny klimatu budou pouze opatření týkající se nízkouhlíkové letištní infrastruktury, jako jsou investice do energeticky účinných letištních budov, modernizace připojení místní síťové letištní infrastruktury pro energii z obnovitelných zdrojů a souvisejících služeb.

2.4 Hlavní zásady posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

V souvislosti s Nástrojem pro oživení a odolnost jsou pro posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ relevantní *přímé* a *primární nepřímé* dopady opatření ⁽²¹⁾. Přímé dopady mohou odrážet účinky opatření na úrovni projektu (např. výrobní závod, chráněné území) nebo na úrovni systému (např. železniční síť, systém veřejné dopravy), k nimž dochází v době provádění opatření. Primární nepřímé dopady mohou odrážet účinky, které se vyskytnou mimo tyto projekty nebo systémy a které se mohou projevit až po provedení opatření nebo mimo časový rámec Nástroje pro oživení a odolnost, ale jsou důvodně předvídatelné a relevantní. Příkladem *přímého* dopadu v oblasti silniční dopravy by bylo použití materiálů během výstavby silnice. Příkladem *primárního nepřímého* dopadu by byly očekávané budoucí emise skleníkových plynů v důsledku celkového zvýšení dopravy během používání silnice.

Posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ musí zohledňovat životní cyklus činnosti, která vyplývá z daného opatření. Na základě článku 17 („Významné poškozování environmentálních cílů“) nařízení o taxonomii se „významné poškození“ v kontextu Nástroje pro oživení a odolnost posuzuje s ohledem na životní cyklus. Pro účely posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ v kontextu Nástroje pro oživení a odolnost postačí spíše zohlednit aspekty související se životním cyklem, než provést posouzení životního cyklu ⁽²²⁾. Rozsah posouzení by měl zahrnovat fáze výroby, používání a konce životnosti – všude tam, kde lze očekávat největší škody. Například u opatření na podporu nákupu vozidel by posouzení mělo zohlednit mimo jiné znečištění (např. emise do ovzduší) vzniklé při montáži, přepravě a používání vozidel a vhodné nakládání s vozidly na konci jejich životnosti. Zejména u baterií a elektronických součástek by se mělo vhodným nakládáním na konci jejich životnosti (např. jejich opětovným použitím a/nebo recyklací kritických surovin v nich obsažených) zajistit, aby nedošlo k významnému poškození environmentálního cíle oběhového hospodářství.

Za slučitelná s posouzením z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ se pro environmentální cíl zmírňování změny klimatu považují opatření na podporu větší elektrifikace (např. průmyslu, dopravy a stavebnictví). Aby byl umožněn přechod na efektivní klimaticky neutrální ekonomiku, měla by být podporována opatření vedoucí k větší elektrifikaci klíčových odvětví, jako je průmysl, doprava a stavebnictví (např. investice do infrastruktury pro přenos a distribuci elektřiny; elektrická silniční infrastruktura; skladování elektřiny; baterie pro účely mobility; tepelná čerpadla). Výroba elektřiny zatím není v celé EU klimaticky neutrální činností (intenzita CO₂ ve skladbě zdrojů elektrické energie se v jednotlivých členských státech liší) a zvýšená spotřeba elektřiny s vysokými emisemi uhlíku v zásadě představuje primární nepřímý a účinek takovýchto opatření, přinejmenším v krátkodobém horizontu. Zavádění těchto technologií a infrastruktury je však pro klimaticky neutrální ekonomiku nezbytné, spolu s opatřením pro dosažení cílů v oblasti snižování emisí skleníkových plynů do roku 2030 a 2050, a v EU již existuje politický rámec pro dekarbonizaci elektřiny a rozvoj obnovitelných zdrojů energie. V této souvislosti by tyto investice měly být považovány za investice splňující zásadu „významně nepoškozovat“ v oblasti zmírňování změny klimatu v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, pokud členské státy prokáží, že větší elektrifikace je doprovázena zvýšením kapacity výroby energie z obnovitelných zdrojů na vnitrostátní úrovni. Členské státy by nicméně navíc musely prokázat, že tato opatření významně nepoškozují zbývajících pět environmentálních cílů.

U hospodářských činností, u nichž existuje technicky a ekonomicky proveditelná alternativa s nízkým dopadem na životní prostředí, by mělo být posouzení negativního dopadu každého opatření na životní prostředí provedeno ve srovnání se scénářem „bez intervence“ a mělo by se přihlížet k dopadu daného opatření na životní prostředí v absolutních hodnotách ⁽²³⁾. Tento přístup spočívá v zohlednění dopadu opatření na životní prostředí ve srovnání se situací bez negativního dopadu. Dopad opatření se neposuzuje ve srovnání s dopadem jiné stávající nebo plánované činnosti, kterou dotčené opatření může nahradit ⁽²⁴⁾. Pokud se např. posuzuje vodní elektrárna vyžadující výstavbu přehrady v nedotčené oblasti, hodnotil by se

⁽²¹⁾ Tento přístup vychází z článku 17 („Významné poškozování environmentálních cílů“) nařízení o taxonomii, který vyžaduje, aby byly zohledňovány environmentální dopady činnosti, výrobků a služeb poskytovaných v rámci této činnosti během celého jejich životního cyklu.

⁽²²⁾ V praxi to znamená, že se nevyžaduje atributivní nebo následná analýza životního cyklu (např. včetně nepřímých environmentálních dopadů technologických, ekonomických nebo sociálních změn v důsledku opatření). K odůvodnění posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ by však mohly být použity důkazy ze stávajících analýz životního cyklu.

⁽²³⁾ Tento přístup se uplatňuje zejména u opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, která se týkají veřejných investic nebo která přímo zahrnují vládní výdaje. U opatření, která se týkají provádění reforem, by se posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ mělo zpravidla provádět s odkazem na současný stav před provedením opatření.

⁽²⁴⁾ Tento přístup je v souladu s logikou nařízení o taxonomii – podle návrhu aktu v přenesené pravomoci je několik technických screeningových kritérií týkajících se zásady „významně nepoškozovat“ založeno na *absolutních* kritériích, jako jsou konkrétní emisní limity (např. limity CO₂ u řešení zaměřených na přizpůsobování se změně klimatu v činnostech, které souvisejí s výrobou elektřiny, nebo u osobních automobilů). Tento přístup je dále podpořen zásadou předběžné opatrnosti, která je jednou z hlavních zásad právních předpisů EU v oblasti životního prostředí, včetně nařízení o taxonomii (40. bod odůvodnění a čl. 19 odst. 1 písm. f)), a vyplývá ze skutečnosti, že na škody na životním prostředí je třeba pohlížet z absolutního, nikoli relativního hlediska (např. globální oteplování vzniká v důsledku absolutní úrovně emisí skleníkových plynů).

dopad této přehrady v porovnání se scénářem, kdy by dotčená řeka zůstala v přirozeném stavu, a nezvažovalo by se alternativní využití dané oblasti. Podobně, pokud by cílem šrotového bylo nahradit neúčinné automobily účinnějšími automobily využívajícími spalovací motory, byl by dopad nových vozidel se spalovacím motorem hodnocen v absolutních hodnotách, protože existují alternativy s nízkým dopadem (např. auta s nulovými emisemi), a nikoli ve srovnání s dopadem neúčinných automobilů, které se nahrazují (viz příloha IV, příklad 5 ukazující nesoulad se zásadou „významně nepoškozovat“).

U hospodářských činností, u nichž neexistuje technicky a ekonomicky ⁽²⁵⁾ proveditelná alternativa s nízkým dopadem na životní prostředí, mohou členské státy prokázat, že opatření významně nepoškozují životní prostředí, protože zahrnuje nejlepší dostupné úrovně environmentální výkonnosti v daném odvětví. V takových případech by se zásada „významně nepoškozovat“ posuzovala ve srovnání s nejlepšími dostupnými úrovněmi environmentální výkonnosti v daném odvětví. Pro tento přístup je třeba uplatnit řadu podmínek, včetně skutečnosti, že činnost vede k výrazně lepší environmentální výkonnosti než dostupné alternativy, zamezí důsledkům zakonzervování stávajícího stavu („lock-in“), které jsou pro životní prostředí škodlivé, a nebrání vývoji a zavádění alternativ s malým dopadem ⁽²⁶⁾ ⁽²⁷⁾. Tento přístup by se měl uplatňovat na úrovni odvětví, tj. měly by být prozkoumány všechny alternativy v rámci daného odvětví ⁽²⁸⁾.

Na základě výše uvedených podmínek by opatření týkající se výroby elektřiny a/nebo tepla s využitím fosilních paliv, jakož i související přenosové a distribuční infrastruktury obecně neměla být považována za vyhovující podle zásady „významně nepoškozovat“ pro účely Nástroje pro oživení a odolnost vzhledem k tomu, že existují nízkouhlíkové alternativy. Z tohoto obecného pravidla lze v jednotlivých případech učinit omezené výjimky u opatření týkajících se výroby elektřiny a/nebo tepla s využitím zemního plynu, jakož i související přepravní a distribuční infrastruktury, a to hlediska zmírňování změny klimatu. To je relevantní zejména pro členské státy, které se potýkají se značnými problémy při přechodu od zdrojů energie s vyšší uhlíkovou náročností, jako je uhlí, lignit nebo ropa, a kde proto opatření nebo jejich kombinace může vést k obzvláště rozsáhlému a rychlému snížení emisí skleníkových plynů. Tyto výjimky budou muset splňovat řadu podmínek stanovených v příloze III, aby se zabránilo důsledkům zakonzervování stávajícího stavu s vysokou uhlíkovou náročností a aby byly splněny cíle EU v oblasti dekarbonizace pro roky 2030 a 2050. Kromě toho budou muset členské státy prokázat soulad těchto opatření se zásadou „významně nepoškozovat“ u zbývajících pěti environmentálních cílů.

K zajištění toho, aby opatření obstála i v budoucnu a nevedla k zakonzervování stávajícího stavu škodlivého pro životní prostředí a aby se podpořily pozitivní dynamické účinky, mohou být zapotřebí doprovodné reformy a investice. K příkladům takových doprovodných opatření patří vybavení pozemních komunikací nízkouhlíkovou infrastrukturou (např. dobýjecí stanice pro elektrická vozidla nebo vodíkové čerpací stanice) a zavedení vhodných poplatků za užívání pozemních komunikací nebo za vjezd do center měst či širší reformy a investice do dekarbonizace vnitrostátních sítí zdrojů elektřiny nebo dopravních systémů. I když by tyto další reformy a investice mohly být prostřednictvím dílčího opatření řešeny v rámci stejného opatření, nemusí to být vždy možné. Proto by měla být umožněna flexibilita, aby členské státy mohly za omezených okolností a případ od případu prokazovat, že nepříznivým účinkům z hlediska zakonzervování stávajícího stavu se předejde pomocí doprovodných opatření obsažených v plánu pro oživení a odolnost.

⁽²⁵⁾ Aby členské státy prokázaly, že alternativa s nízkým dopadem na životní prostředí není ekonomicky proveditelná, musí zohlednit náklady vzniklé během celé doby trvání opatření. Tyto náklady zahrnují negativní environmentální externalitu a budoucí investiční potřeby potřebné k přechodu na alternativu s malým dopadem na životní prostředí, přičemž je třeba zabránit zakonzervování stávajícího stavu nebo omezení vývoje a zavádění alternativ s malým dopadem.

⁽²⁶⁾ Definici „přechodných činností“ stanoví 39. a 41. bod odůvodnění, jakož i čl. 10 odst. 2 nařízení o taxonomii. Z této definice vycházejí podmínky zde uvedené, nicméně nejsou stejné, jelikož nařízení o taxonomii vymezuje kritéria pro přechodné činnosti, které významně přispívají k environmentálním cílům, zatímco tyto pokyny stanoví pouze kritéria pro zásadu „významně nepoškozovat“ a jako takové jsou použitelné na širší soubor opatření a uplatňují jiný test věcné správnosti.

⁽²⁷⁾ Tímto přístupem a celkovým posouzením z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ nejsou dotčeny další aspekty, které ovlivňují posuzování opatření v souvislosti s plány pro oživení a odolnost, včetně aspektů souvisejících s kontrolou státní podpory, souladem s jinými fondy EU a možným vytěšňováním soukromých investic. Zejména pokud jde o opatření na podporu činností, na něž se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi (ETS), neměly by být v rámci Nástroje pro oživení a odolnost v souladu s přístupem v rámci Fondu pro spravedlivou transformaci obecně podporovány činnosti s předpokládanými emisemi ekvivalentu CO₂, které nejsou významně nižší než příslušné referenční hodnoty stanovené pro přidělování bezplatných povolenek, aby nedošlo k narušení tržních signálů zavedených systémem ETS.

⁽²⁸⁾ V případech, kdy by i nejlepší dostupné úrovně environmentální výkonnosti stále vedly k důsledkům zakonzervování stávajícího stavu, které jsou pro životní prostředí škodlivé, by měla být zvážena opatření na podporu výzkumu a vývoje alternativ s nižším dopadem, a to v souladu s oblastmi intervence 022 a 023 stanovenými v „metodice pro sledování klimatu“, která je uvedena v příloze nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost.

Do návrhu opatření by měl být podle těchto hlavních zásad začleněn soulad se zásadou „významně nepoškozovat“, a to i na úrovni milníků a cílů. Popis opatření v plánu pro oživení a odolnost by měl od samého počátku obsahovat příslušné aspekty zásady „významně nepoškozovat“. Aspekty této zásady a nezbytná zmírňující opatření, která mají být přijata k zajištění souladu, mohou být začleněny do odpovídajících milníků a cílů nebo do postupů při zadávání veřejných zakázek⁽²⁹⁾. Například opatření stanovující investice do velkého projektu silniční infrastruktury, které vyžadovalo provedení EIA před vydáním příslušných povolení, by mohlo jako milník stanovit provedení požadovaných zmírňujících kroků na ochranu životního prostředí vyplývajících z tohoto EIA. Pokud jde o zadávací řízení na tento typ projektu, mohl by návrh opatření stanovit, že zadávací dokumentace bude obsahovat zvláštní podmínky týkající se zásady „významně nepoškozovat“. To by mohlo zahrnovat například minimální procentní podíl stavebního a demoličního odpadu, který bude připraven k opětovnému použití a recyklaci. Do popisu opatření by podobně měla být začleněna doprovodná opatření, která podporují přechod k čistším druhům dopravy, jako jsou reformy týkající se zpoplatnění pozemních komunikací, investice podporující přechod na železnici, vnitrozemské vodní cesty nebo pobídky k využívání veřejné dopravy. Opatření obecnější povahy, jako jsou rozsáhlé režimy podpory průmyslu (např. finanční nástroje zahrnující investice do společností napříč několika odvětvími), by měla být navržena tak, aby zajišťovala soulad příslušných investic se zásadou „významně nepoškozovat“.

2.5 Použitelnost technických screeningových kritérií nařízení o taxonomii

Členské státy nejsou povinny odkazovat na „technická screeningová kritéria“ (kvantitativní a/nebo kvalitativní kritéria) stanovená podle nařízení o taxonomii, aby prokázaly soulad se zásadou „významně nepoškozovat“. Podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost⁽³⁰⁾ by vstupem aktů v přenesené pravomoci, které obsahují technická screeningová kritéria⁽³¹⁾, v platnost neměly být dotčeny technické pokyny poskytnuté Komisí. Při posuzování souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ však členské státy mohou použít technická screeningová kritéria obsažená v aktech v přenesené pravomoci podle nařízení o taxonomii. Mohou rovněž na navrhované znění aktů v přenesené pravomoci odkazovat.

3. Jak by členské státy měly ve svých plánech konkrétně prokázat, že opatření jsou v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“?

Aby členské státy mohly snadněji posuzovat a prezentovat zásadu „významně nepoškozovat“ ve svých plánech pro oživení a odolnost, připravila Komise kontrolní seznam (viz příloha I), který by členské státy měly používat při své analýze toho, jak jednotlivá opatření souvisejí s uvedenou zásadou. Komise poté použije tyto informace k posouzení toho, zda a jak jednotlivá opatření v plánech pro oživení a odolnost respektují tuto zásadu v souladu s kritérii stanovenými v nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost.

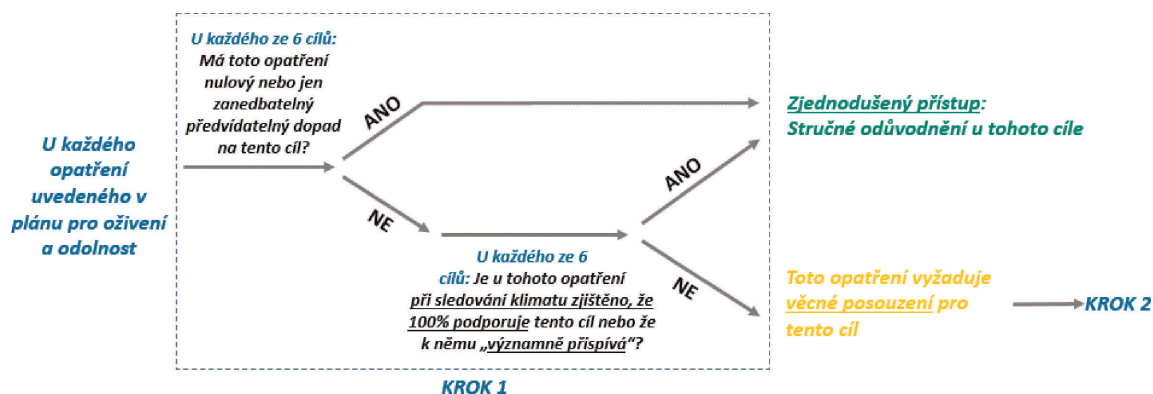
Komise vyzývá členské státy, aby odpověděly na otázky uvedené v kontrolním seznamu a začlenily odpovědi do svých plánů pro oživení a odolnost jako součást popisu každého opatření (viz část 2 oddíl 8 šablony Komise – *Významně nepoškozovat*). Pokud chtějí členské státy dále zdůvodnit své odpovědi na seznam otázek a je-li to nezbytné pro podporu posouzení uvedeného v kontrolním seznamu, mohou poskytnout další analýzu a/nebo podpůrné dokumenty, a to cíleně a v omezené míře.

Kontrolní seznam je založen na následujícím rozhodovacím schématu, které by mělo být použito pro každé opatření uvedené v plánu pro oživení a odolnost. Níže uvedený oddíl obsahuje více informací o dvou krocích rozhodovacího schématu.

⁽²⁹⁾ Na milníky a cíle, včetně těch, které odrážejí soulad se zásadou „významně nepoškozovat“, se stejně jako na všechny ostatní milníky a cíle vztahuje článek 19a nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost („Pravidla vyplácení, pozastavení plateb a ukončení dohod týkajících se finančních příspěvků a půjček“).

⁽³⁰⁾ Bod odůvodnění 11b nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost.

⁽³¹⁾ Na základě čl. 3 písm. d) nařízení o taxonomii („Kritéria pro environmentálně udržitelné hospodářské činnosti“) je Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci, které obsahují podrobná technická screeningová kritéria (kvantitativní a/nebo kvalitativní kritéria) s cílem určit podmínky, za nichž může být konkrétní hospodářská činnost i) kvalifikována jako významně přispívající k jednomu ze šesti environmentálních cílů a ii) významně nepoškozovat žádný z ostatních environmentálních cílů. Ke konzultaci byl dosud zveřejněn jeden akt v přenesené pravomoci týkající se zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně. Naleznete jej na adrese: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12302-Climate-change-mitigation-and-adaptation-taxonomy#ISC_WORKFLOW

Rozhodovací schéma

Krok 1: Roztřídění šesti environmentálních cílů podle toho, zda vyžadují věcné posouzení

V prvním kroku by měly členské státy vyplnit část 1 kontrolního seznamu (viz příloha I) a určit, který ze šesti environmentálních cílů vyžaduje věcné posouzení opatření z hlediska zásady „významně nepoškozovat“. Tento první filtr na vyšší úrovni usnadní členským státům analýzu tím, že rozliší environmentální cíle, u nichž bude posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ vyžadovat věcné posouzení, a cíle, u nichž může postačovat zjednodušený přístup (viz oddíl 2.2).

Část 1 kontrolního seznamu

Uveďte, který z níže uvedených environmentálních cílů vyžaduje věcné posouzení opatření z hlediska zásady „významně nepoškozovat“	Ano	Ne	Odůvodnění, pokud jste zvolili možnost „Ne“
Zmírňování změny klimatu			
Přizpůsobování se změně klimatu			
Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů			
Oběhové hospodářství včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace			
Prevence a omezování znečištění ovzduší, vody nebo půdy			
Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů			

V případě odpovědi „ne“ musí členské státy stručně odůvodnit (v pravém sloupci), proč environmentální cíl nevyžaduje věcné posouzení opatření z hlediska zásady „významně nepoškozovat“, a to na základě jednoho z následujících případů (uvedou členské státy) (viz oddíl 2.2):

- Opatření má vzhledem ke své povaze nulový nebo jen zanedbatelný předvídatelný dopad na environmentální cíl související s přímými a primárními nepřímými účinky opatření během jeho životního cyklu, a proto se považuje za opatření, které je v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ pro příslušný cíl.
- U opatření je při sledování klimatu zjištěno, že má při podpoře cíle v oblasti změny klimatu nebo životního prostředí koeficient 100 %, a jako takové tudíž splňuje zásadu „významně nepoškozovat“ pro příslušný cíl.
- Opatření „významně přispívá“ k environmentálnímu cíli podle nařízení o taxonomii a jako takové se považuje za splňující zásadu „významně nepoškozovat“ pro příslušný cíl.

U opatření uvedených v plánu pro oživení a odolnost, u nichž by postačoval zjednodušený přístup, lze požadovaná vysvětlení (v pravém sloupci) omezit na minimum a, je-li to užitečné, seskupit, což členským státům umožní zaměřit se na posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ u těch opatření, u nichž je nutná věcná analýza možného významného poškození.

Je-li odpověď „ano“, mohou členské státy přejít ke kroku 2 kontrolního seznamu pro odpovídající environmentální cíle.

Příklady týkající se tohoto kroku jsou uvedeny v příloze IV.

Krok 2: Věcné posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ u těch environmentálních cílů, které to vyžadují

Ve druhém kroku použijí členské státy pro každé opatření uvedené v plánu část 2 kontrolního seznamu (viz příloha I) a provedou věcné posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ u environmentálních cílů, u nichž v prvním kroku uvedly „ano“. Část 2 kontrolního seznamu obsahuje pro každý ze šesti cílů otázky, které odpovídají právním požadavkům posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“. Aby mohla být opatření zahrnuta do plánu, musí být s touto zásadou v souladu. Odpovědi na otázky uvedené v části 2 kontrolního seznamu proto musí být „ne“, aby bylo zřejmé, že u konkrétního environmentálního cíle nedochází k významnému poškození.

Část 2 kontrolního seznamu – příklad environmentálního cíle „Zmírňování změny klimatu“

Otázky	Ne	Věcné odůvodnění
Zmírňování změny klimatu: Očekává se, že opatření povede k významným emisím skleníkových plynů?		

Členské státy musí na základě odpovídajících otázek potvrdit, že odpověď je „ne“, a poskytnout věcné vysvětlení a odůvodnění svého tvrzení v pravém sloupci. Pokud chtějí členské státy dále zdůvodnit své odpovědi na seznam otázek, mohou v případě potřeby tabulku doplnit a poskytnout další analýzu a/nebo podpůrné dokumenty, a to cíleně a v omezené míře.

Pokud členské státy nemohou poskytnout dostatečné věcné odůvodnění, může mít Komise za to, že dané opatření je spojeno s možným významným poškozením některého ze šesti environmentálních cílů. V takovém případě by musela Komise plán pro oživení a odolnost hodnotit známkou „C“ podle kritéria uvedeného v bodě 2.4 přílohy II nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost. Tím by nebyl dotčen postup uvedený v článcích 16 a 17 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, a zejména možnost dalších výměn informací mezi členskými státy a Komisí, jak je uvedeno v čl. 16 odst. 1.

Příklady týkající se tohoto kroku jsou uvedeny v příloze IV.

Je-li to užitečné, mohou členské státy ve věcném posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ v kroku 2 vycházet ze seznamu podpůrných důkazů uvedeného v příloze II. Tento seznam poskytuje Komise, aby členskými státy usnadnila posuzování jednotlivých případů v rámci věcného posuzování, které se provádí v kontextu části 2 kontrolního seznamu. Používání tohoto seznamu je sice nepovinné, avšak členské státy z něj mohou vycházet při určování, který druh důkazů by mohl podpořit jejich odůvodnění, aby mohly potvrdit, že opatření je v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“. Tento seznam tak doplňuje obecné otázky uvedené v části 2 kontrolního seznamu.

PŘÍLOHA I

Kontrolní seznam z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

1. Část 1 – Členské státy by měly těmto šesti environmentálním cílům věnovat pozornost a určit ty, které vyžadují věcné posouzení. U každého opatření uveďte, který z níže uvedených environmentálních cílů, dle definic v článku 17 („Významně poškozování environmentálních cílů“) nařízení o taxonomii, vyžaduje věcné posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“:

Uveďte, který z níže uvedených environmentálních cílů vyžaduje věcné posouzení opatření z hlediska zásady „významně nepoškozovat“.	Ano	Ne	Odůvodnění, pokud jste zvolili možnost „Ne“
Zmírňování změny klimatu			
Prizpůsobování se změně klimatu			
Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů			
Oběhové hospodářství včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace			
Prevence a omezování znečištění ovzduší, vody nebo krajiny			
Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů			

2. Část 2 – Členské státy by měly poskytnout věcné posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ těch environmentálních cílů, které to vyžadují. U každého opatření odpovězte na níže uvedené otázky týkající se environmentálních cílů uvedených v části 1, které vyžadují věcné posouzení:

Otázky	Ne	Věcné odůvodnění
<i>Zmírňování změny klimatu:</i> Očekává se, že opatření povede k významným emisím skleníkových plynů?		
<i>Prizpůsobování se změně klimatu:</i> Očekává se, že opatření povede ke zvýšenému nepříznivému dopadu stávajícího nebo očekávaného budoucího klimatu na samotné opatření nebo na osoby, přírodu nebo aktiva?		
<i>Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů:</i> Očekává se, že opatření poškodí: i) dobrý stav nebo dobrý ekologický potenciál vodních útvarů, včetně povrchových a podzemních vod, nebo ii) dobrý stav prostředí mořských vod?		
<i>Přechod k oběhovému hospodářství, včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace:</i> Očekává se, že opatření: i) povede k významnému zvýšení vzniku, spalování nebo odstraňování odpadu, s výjimkou spalování nerecyklovatelného nebezpečného odpadu nebo		

<p>ii) povede k významné nehospodárnosti při přímém nebo nepřímém využívání jakéhokoli přírodního zdroje ⁽¹⁾ v jakékoli fázi jeho životního cyklu, která není vhodnými opatřeními minimalizována, ⁽²⁾ nebo</p> <p>iii) způsobí významné a dlouhodobé škody na životním prostředí v souvislosti s oběhovým hospodářstvím ⁽³⁾?</p>		
<p><i>Prevence a omezování znečištění:</i> Očekává se, že opatření povede k významnému zvýšení emisí znečišťujících látek ⁽⁴⁾ do ovzduší, vody nebo krajiny?</p>		
<p><i>Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů:</i> Očekává se, že opatření:</p> <p>i) ve významné míře poškodí dobrý stav ⁽⁵⁾ a odolnost ekosystémů nebo nebo</p> <p>ii) poškodí stav stanovišť a druhů, včetně stanovišť a druhů v zájmu Unie, z hlediska jejich ochrany?</p>		

⁽¹⁾ Přírodní zdroje zahrnují energii, materiály, kovy, vodu, biomasu, vzduch a půdu.

⁽²⁾ Nehospodárnost lze například minimalizovat výrazným zvýšením trvanlivosti, opravitelnosti, modernizovatelnosti a opětovné použitelnosti výrobků nebo výrazným snížením zdrojů prostřednictvím konstrukčního řešení a výběru materiálů, usnadněním opětovného použití, demontáží a rozebráním, zejména s cílem omezit používání nových stavebních materiálů a podpořit opětovné použití stavebních materiálů. Přechod na podnikatelský model typu „produkt jako služba“ a oběhové hodnotové řetězce s cílem zajistit, aby si výrobky, součástky a materiály zachovaly po co nejdélnější dobu nejvyšší možnou využitelnost a hodnotu. Součástí je i významné snižování obsahu nebezpečných látek v materiálech a výrobcích během celého životního cyklu, a to i jejich nahrazováním bezpečnějšími alternativami. Dále pak také výrazné omezování potravinového odpadu při produkci, zpracovávání, výrobě či distribuci potravin.

⁽³⁾ Více informací o cíli oběhového hospodářství naleznete v 27. bodě odůvodnění nařízení o taxonomii.

⁽⁴⁾ Znečišťujícími látkami se rozumí látky, vibrace, teplo, hluk, světlo nebo jiné kontaminující látky přítomné v ovzduší, ve vodě nebo v krajině, které mohou být škodlivé pro lidské zdraví nebo pro životní prostředí.

⁽⁵⁾ V souladu s čl. 2 bodem 16 nařízení o taxonomii se „dobrým stavem ekosystému“ rozumí skutečnost, že je ekosystém v dobrém fyzickém, chemickém a biologickém stavu nebo je dobré fyzikální, chemické a biologické kvality se schopností samoreprodukce nebo obnovy vlastní rovnováhy, ve kterém není ohrožena druhová skladba, struktura ekosystému a ekologické funkce“.

PŘÍLOHA II

Podpůrné důkazy pro věcné posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ v rámci části 2 kontrolního seznamu

Je-li to užitečné, mohou členské státy při poskytování věcného posouzení opatření z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ v rámci části 2 kontrolního seznamu (viz oddíl 3) vycházet z (nevyčerpávajícího) níže uvedeného seznamu podpůrných důkazů. Tento seznam poskytuje Komise, aby členským státům usnadnila posuzování jednotlivých případů v rámci věcného posouzení, které se provádí v kontextu části 2 kontrolního seznamu. Používání tohoto seznamu je sice nepovinné, avšak členské státy z něj mohou vycházet při určování, který druh důkazů by mohl podpořit jejich odůvodnění, aby mohly potvrdit, že opatření je v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“. Tento seznam tak doplňuje obecné otázky uvedené v části 2 kontrolního seznamu.

Průřezové podpůrné důkazy

- Byly splněny požadavky dle příslušné části právních předpisů EU (zejména posouzení vlivů na životní prostředí) a byla udělena příslušná povolení/oprávnění.
- Opatření zahrnuje prvky, které vyžadují, aby společnosti zavedly uznávaný systém environmentálního řízení, jako je EMAS (nebo případně certifikaci podle ISO 14001 či jiné rovnocenné normy), nebo aby používaly a/nebo vyráběly zboží nebo poskytovaly služby, kterým byla udělena ekoznačka EU (*) nebo jiná ekoznačka typu I (?).
- Opatření se týká provádění osvědčených postupů v oblasti životního prostředí nebo dosažení srovnávacích kritérií stanovených v odvětvových referenčních dokumentech (?) přijatých podle čl. 46 odst. 1 nařízení (ES) č. 1221/2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS).
- Pokud jde o veřejné investice, opatření respektuje kritéria pro zadávání zelených veřejných zakázek (?).
- Pokud jde o investice do infrastruktury, dotyčné investice byly prověřeny z hlediska dopadu na klima a životní prostředí.

Zmírňování změny klimatu

- U opatření v oblasti, na kterou se nevztahují referenční hodnoty ETS, je opatření slučitelné s dosažením cíle snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 a s cílem dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality.
- U opatření na podporu elektrifikace je opatření doplněno důkazy o tom, že skladba zdrojů energie směřuje k dekarbonizaci v souladu s cíli snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 a do roku 2050 a doprovází jej zvýšená kapacita pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů.

Přizpůsobování se změně klimatu

- Bylo provedeno přiměřené posouzení klimatických rizik.
- Pokud investice přesahuje 10 milionů EUR, bylo provedeno nebo se plánuje posouzení klimatické zranitelnosti a rizik (?), které povede k identifikaci, hodnocení a provádění příslušných adaptačních opatření.

(*) Systém ekoznačky EU je stanoven nařízením (ES) č. 66/2010. Seznam skupin výrobků, pro něž byla stanovena kritéria ekoznačky EU, je k dispozici na adrese: <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

(?) Ekoznačky typu I stanoví norma ISO 14024:2018.

(?) K dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/sectoral_reference_documents_en.htm

(?) Evropská komise stanovila kritéria EU pro zadávání zelených veřejných zakázek pro velký počet skupin výrobků: https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

(?) Členské státy se vybízejí, aby v rámci Programu InvestEU využívaly pokyny Komise k posouzení odolnosti investic, včetně pokynů týkajících se posouzení klimatické odolnosti infrastruktury v období 2021–2027. Členské státy však mohou pro ověřování udržitelnosti uplatňovat vlastní kritéria a ukazatele, pokud ovšem vycházejí z cílů EU v oblasti klimatu a významně přispívají k cílům v oblasti klimatu a životního prostředí ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088.

Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů

- V souladu s požadavky rámcové směrnice o vodě a plánu povodí byla identifikována a řešena rizika zhoršování stavu životního prostředí související se zachováním jakosti vody a předcházením nedostatku vody.
- V případě opatření ve vztahu k pobřežnímu a mořskému prostředí toto opatření trvale nevylučuje nebo neohrožuje dosažení dobrého stavu prostředí mořských vod vymezeného rámcovou směrnicí o strategii pro mořské prostředí na úrovni dotčené mořské oblasti nebo podoblasti nebo v mořských vodách jiných členských států.
- Opatření nemá významný dopad na i) dotčené vodní útvary (ani nebrání tomu, aby konkrétní vodní útvar, k němuž se vztahuje, ani jiné vodní útvary v téže povodí dosáhly dobrého stavu nebo dobrého potenciálu v souladu s požadavky rámcové směrnice o vodě) nebo ii) chráněná stanoviště a druhy přímo závislé na vodě.

Oběhové hospodářství včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace

- Opatření je v souladu s příslušným vnitrostátním nebo regionálním plánem pro nakládání s odpady a programem předcházení vzniku odpadů v souladu s článkem 28 směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, a je-li k dispozici, s příslušnou vnitrostátní, regionální nebo místní strategií pro oběhové hospodářství.
- Opatření je v souladu se zásadami udržitelných výrobků a s hierarchií způsobů nakládání s odpady, přičemž prioritou je předcházení vzniku odpadů.
- Opatření zajišťuje, že hlavní využívané zdroje jsou využívány účinně. Řeší nedostatky ⁽⁶⁾ ve využívání zdrojů, včetně zajištění toho, aby produkty, budovy a aktiva byly využívány účinně a byly opravitelné.
- Opatření zajišťuje účinný a účelný tříděný sběr odpadu u zdroje a odesílání u zdroje vytríděných složek k přípravě na jejich opětovné použití nebo recyklaci.

Prevence a omezování znečištění

- Opatření je v souladu se stávajícími globálními, vnitrostátními, regionálními nebo místními plány na snížení znečištění.
- Opatření je v souladu s příslušnými závěry referenčního dokumentu o nejlepších dostupných technikách (BAT) nebo s referenčními dokumenty o nejlepších dostupných technikách (BREF) ⁽⁷⁾ v daném odvětví.
- Budou zavedena alternativní řešení používání **nebezpečných látek** ⁽⁸⁾.
- Opatření je v souladu s udržitelným používáním pesticidů ⁽⁹⁾.
- Opatření je v souladu s osvědčenými postupy pro boj proti antimikrobiální rezistenci ⁽¹⁰⁾.

Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů

- Opatření respektuje hierarchii zmírňujících opatření ⁽¹¹⁾ a další příslušné požadavky podle směrnice o ochraně přírodních stanovišť a směrnice o ochraně ptáků.
- Proběhlo posouzení vlivů na životní prostředí a jeho závěry byly provedeny.

⁽⁶⁾ Viz poznámka pod čarou 2 v příloze I těchto pokynů.

⁽⁷⁾ Tento typ podpůrných důkazů se uplatňuje na činnosti spadající do oblasti působnosti směrnice 2010/75/EU („směrnice o průmyslových emisích“). Seznam dostupných závěrů o BAT a BREF je k dispozici na adrese: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference>

⁽⁸⁾ Tato otázka se zabývá prevencí a omezováním znečištění způsobeného průmyslovými činnostmi. Ustanovení čl. 3 bodu 18 směrnice 2010/75/EU („směrnice o průmyslových emisích“) definuje „nebezpečné látky“ jako: „látky nebo směsi vymezené v článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí“. Článek 58 směrnice o průmyslových emisích dále stanoví: „Látky nebo směsi, které jsou z důvodu obsahu těkavých organických sloučenin klasifikovány nařízením (ES) č. 1272/2008 jako karcinogenní, mutagenní nebo toxické pro reprodukci a kterým jsou přiřazeny standardní věty o nebezpečnosti H340, H350, H350i, H360D nebo H360F nebo které musí být těmito větami označovány, musí být co nejdříve a v nejvyšší možné míře nahrazeny méně škodlivými látkami nebo směsmi.“

⁽⁹⁾ Jak je stanoveno ve směrnici 2009/128/ES o udržitelném používání.

⁽¹⁰⁾ Závěry Rady o dalších krocích k tomu, aby se EU stala regionem osvědčených postupů v boji proti antimikrobiální rezistenci (2019/C 214/01).

⁽¹¹⁾ V souladu s metodickými pokyny k ustanovením čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o ochraně přírodních stanovišť 92/43/EHS.

PŘÍLOHA III

Zvláštní podmínky pro soulad s cílem „zmírňování změny klimatu“ posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“ podle facility na podporu oživení a odolnosti pro opatření týkající se výroby elektřiny a/nebo tepla, jakož i související přenosové a distribuční infrastruktury využívající zemní plyn

- Podporu pro opatření souvisejících s výrobou elektřiny a/nebo tepla ze zemního plynu lze výjimečně poskytnout po posouzení jednotlivých případů v členských státech, které čelí významným výzvám při přechodu od zdrojů energie s vysokými emisemi uhlíku, za předpokladu, že tato podpora přispěje k cílům EU v oblasti dekarbonizace pro roky 2030 a 2050, pokud se:
 - opatření týkají flexibilní a účinné výroby elektřiny z plynu nebo kombinované výroby tepla a elektřiny z plynu s emisemi skleníkových plynů nižšími než 250 g CO₂/kWh za dobu ekonomické životnosti zařízení, která obstojí i v budoucnu,
 - nebo
 - opatření týkají flexibilní a účinné výroby elektřiny z plynu nebo kombinované výroby tepla a elektřiny z plynu, jež je uzpůsobená pro využívání plynu z obnovitelných zdrojů a plynu s nízkým obsahem uhlíku, která obstojí i v budoucnu, a:
 - součástí plánu pro oživení a odolnost jsou důvěryhodné plány nebo závazky týkající se zvýšení využívání obnovitelných a nízkouhlíkových plynů a
 - vedou k souběžnému uzavření zařízení na výrobu elektřiny a/nebo tepla (např. z černého uhlí, hnědého uhlí nebo ropy) s alespoň stejnou kapacitou, jehož spotřeba uhlíku je však výrazně vyšší, což povede k významnému snížení emisí skleníkových plynů, a
 - dotčený členský stát může prokázat, že věrohodným způsobem usiluje o zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie směrem ke splnění svého cíle v oblasti obnovitelných zdrojů pro rok 2030, a
 - plán pro oživení a odolnost zahrnuje konkrétní reformy a investice ke zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie.
- Podporu na opatření týkající se zařízení na výrobu energie na bázi zemního plynu v systémech dálkového vytápění a chlazení lze výjimečně poskytnout, pokud zařízení splňuje požadavky na systémy „účinného dálkového vytápění a chlazení“ (definované v čl. 2 bodě 41 směrnice 2012/27/EU) a splňuje podmínky pro výrobu tepla a elektřiny ze zemního plynu, jak je popsáno v první odrážce této přílohy.
- Podporu na opatření týkající se sítí dálkového vytápění a chlazení, které získávají teplo/chlazení ze zařízení využívajících zemní plyn, lze výjimečně poskytnout, pokud:
 - jsou součástí systémů „účinného dálkového vytápění a chlazení“ (ve smyslu čl. 2 bodu 41 směrnice 2012/27/EU), které získávají teplo/chlazení ze stávajících zařízení, jež splňují podmínky pro výrobu tepla a elektřiny ze zemního plynu, jak je popsáno v první odrážce,
 - nebo
 - investice do zařízení na výrobu tepla a elektřiny jsou zahájeny do tří let od modernizace sítě, mají za cíl učinit celý systém účinným (podle definice v čl. 2 bodě 41 směrnice 2012/27/EU) a splňují podmínky pro výrobu tepla a elektřiny ze zemního plynu, jak je popsáno v první odrážce.
- Podpora opatření týkajících se přenosové a distribuční infrastruktury plyných paliv je možná, pokud v době výstavby umožní přepravu (a/nebo skladování) obnovitelných a nízkouhlíkových plynů.
- Podporu opatření týkajících se kotlů a otopných soustav využívajících zemní plyn (a související distribuční infrastruktury) lze výjimečně v jednotlivých případech poskytnout, pokud:
 - jsou buď v souladu s čl. 7 odst. 2 rámcového nařízení (EU) 2017/1369 ⁽¹⁾ o označování energetickými štítky, nebo jsou instalovány v budovách, které jsou součástí širšího programu energetické účinnosti nebo programu renovace budov v souladu s dlouhodobými strategiemi renovací podle směrnice o energetické náročnosti budov, což vede k podstatnému snížení energetické náročnosti, a

⁽¹⁾ Ustanovení čl. 7 odst. 2 rámcového nařízení (EU) 2017/1369 o označování energetickými štítky stanoví, že pobídky členských států pro výrobek, který je uveden v aktu v přenesené pravomoci, se zaměří na dvě nejvyšší významně zastoupené třídy energetické účinnosti, nebo na vyšší třídy podle tohoto aktu v přenesené pravomoci. V případě ohřivačů pro vytápění vnitřních prostorů a pro ohřev vody obecně výrobky využívající fosilní paliva nespádají do těchto tříd, přičemž výjimkou mohou být mikrokogenerační výrobky spalující plyn.

- vedou k významnému snížení emisí skleníkových plynů a
 - vedou k významnému zlepšení životního prostředí (zejména v důsledku snížení znečištění) a veřejného zdraví, zejména v oblastech, kde jsou normy kvality ovzduší EU stanovené směrnicí 2008/50/EU překročeny nebo kde hrozí jejich překročení, například při výměně otopných soustav a kotlů na bázi uhlí nebo ropy.
-

PŘÍLOHA IV

Vypracované příklady toho, jak provádět posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

V tomto oddíle jsou uvedeny příklady hypotetických opatření a obecné prvky, které by mohly být součástí posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“, a to za použití dvou kroků kontrolního seznamu popsaneho v oddíle 3. Uvedením těchto příkladů není dotčena míra podrobnosti nebo obsahu požadovaná v popisu opatření a skutečném posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“, které má být provedeno v plánu pro oživení a investice. Posouzení z hlediska zásady „významně nepoškozovat“, které bude nakonec požadováno, závisí na povaze a charakteristických rysech každého opatření a nelze jej pro účely tohoto dokumentu vyčerpávajícím způsobem zohlednit.

Příklad č. 1: Opatření v oblasti energetické účinnosti ve stávajících budovách, včetně výměny otopných soustav a systémů chlazení*Popis opatření*

Investice do rozsáhlého programu renovace budov s vysokou energetickou účinností, který povede k podstatnému snížení energetické náročnosti a jehož cílem je renovace stávajícího bytového fondu prostřednictvím různých opatření v oblasti energetické účinnosti, včetně izolace, energeticky účinných oken, výměny otopných soustav a systémů chlazení, zelených střech a instalace zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů (např. solárních fotovoltaických panelů).

Část 1 kontrolního seznamu z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

Uvedte, který z níže uvedených environmentálních cílů vyžaduje věcné posouzení opatření z hlediska zásady „významně nepoškozovat“.	Ano	Ne	Odůvodnění, pokud jste zvolili možnost „Ne“
Zmírňování změny klimatu	X		
Přizpůsobování se změně klimatu	X		
Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů		X	Činnost podporovaná opatřením má zanedbatelný a předvídatelný dopad na tento environmentální cíl s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům během celého životního cyklu. Nebyla zjištěna žádná rizika zhoršování životního prostředí související se zachováním jakosti a dostatku vody, protože nejsou instalována žádná vodovodní zařízení ani zařízení spotřebovávající vodu.
Oběhové hospodářství včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace	X		
Prevence a omezování znečištění ovzduší, vody nebo krajiny	X		
Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů		X	Činnost podporovaná opatřením má zanedbatelný a předvídatelný dopad na tento environmentální cíl s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům během celého životního cyklu. Program renovace budov se netýká budov nacházejících se v oblastech citlivých z hlediska biologické rozmanitosti nebo v jejich blízkosti (včetně sítě chráněných oblastí Natura 2000, míst světového dědictví UNESCO a klíčových oblastí biologické rozmanitosti, jakož i dalších chráněných oblastí).

Část 2 kontrolního seznamu z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

Otázky	Ne	Věcné odůvodnění
Zmírňování změny klimatu Očekává se, že opatření povede k významným emisím skleníkových plynů?	X	Opatření je způsobilé pro intervenční pole 025 v příloze nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost s koeficientem změny klimatu ve výši 40 %.

		<p>Neočekává se, že by opatření vedlo k významným emisím skleníkových plynů, protože:</p> <ul style="list-style-type: none"> — budova není určena k těžbě, skladování, přepravě nebo výrobě fosilních paliv, — program renovací má potenciál snížit spotřebu energie, zvýšit energetickou účinnost, což povede k podstatnému snížení energetické náročnosti dotčených budov a významně snížit emise skleníkových plynů (viz specifikace opatření na str. X plánu pro oživení a odolnost a specifikace v následujícím bodě níže), jako takový přispěje k vnitrostátnímu cíli zvýšení roční energetické účinnosti, který je stanoven podle směrnice o energetické účinnosti (2012/27/EU) a vnitrostátně stanovených příspěvků k Pařížské dohodě o klimatu, — toto opatření povede k významnému snížení emisí skleníkových plynů, tj. odhadovaných XX kt emisí skleníkových plynů ročně, což odpovídá X % vnitrostátních emisí skleníkových plynů z domácností (viz analýza na str. X plánu pro oživení a odolnost), — program renovace bude mimo jiné zahrnovat náhradu otopných soustav na bázi uhlí/ropy plynovými kondenzačními kotli: <ul style="list-style-type: none"> — tyto kotle odpovídají třídě A, která je nižší než dvě nejvyšší významně zastoupené třídy energetické účinnosti v tomto členském státě, byly zváženy alternativy s nižšími emisemi uhlíku a vyšším účinkem (zejména tepelná čerpadla tříd A++ a A+), ale vzhledem k architektuře budov, na něž se program vztahuje, nelze instalovat společná tepelná čerpadla a plynové kondenzační kotle třídy A jsou nejvýkonnější technologicky proveditelnou alternativou, — investice do plynových kondenzačních kotlů jsou navíc součástí širšího programu renovace budov s energetickou účinností v souladu s dlouhodobými strategiemi renovací podle směrnice o energetické náročnosti budov, což vede k podstatnému snížení energetické náročnosti budov, — kromě instalace těchto kotlů je v rámci renovace uvedených budov součástí opatření i instalace solárních fotovoltaických panelů, — aby se nebránilo zavádění nízkouhlíkových alternativ, zejména tepelných čerpadel, v celém členském státě, reforma X této složky (viz strana Y plánu pro oživení a odolnost) povede k přezkumu relativní ceny paliva.
<p><i>Prizpůsobování se změně klimatu.</i> Očekává se, že opatření povede ke zvýšenému nepříznivému dopadu stávajícího nebo očekávaného budoucího klimatu na samotné opatření nebo na osoby, přírodu nebo aktiva?</p>	X	<p>Fyzická rizika spojená s klimatem, která by mohla být pro toto opatření významná, byla posouzena v rámci analýzy expozice zahrnující současné a budoucí klima, z nichž vyplynulo, že budovy v uvažovaném podnebném pásu budov vystaveny vlnám veder. Opatření vyžaduje, aby hospodářské subjekty zajistily optimalizaci technických systémů budov v renovovaných budovách tak, aby poskytovaly uživatelům tepelnou pohodu i při těchto extrémních teplotách. Neexistují tedy žádné důkazy o závažném negativním přímém a primárním nepřímém vlivu opatření během celého jeho životního cyklu na tento environmentální cíl.</p>
<p><i>Přechod k oběhovému hospodářství, včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace:</i> Očekává se, že opatření:</p> <p>i) povede k významnému zvýšení vzniku, spalování nebo odstranění odpadu, s výjimkou spalování nerecyklovatelného nebezpečného odpadu nebo</p>	X	<p>Opatření vyžaduje, aby v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a protokolem EU pro nakládání se stavebním a demoličním odpadem hospodářské subjekty provádějící renovaci budov zajistily, že nejméně 70 % (hmotnostních) nikoli nebezpečného stavebního a demoličního odpadu (s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v kategorii 17 05 04 na evropském seznamu odpadů stanoveném rozhodnutím Komise 2000/532/ES) vzniklého na staveništi bude připraveno k opětovnému použití, recyklaci a k jiným druhům materiálového využití, včetně zásypů, při nichž jsou jiné materiály nahrazeny odpadem.</p>

<p>ii) povede k významné nehospodárnosti v přímém nebo nepřímém využívání jakéhokoli přírodního zdroje v jakékoli fázi jeho životního cyklu, která není vhodnými opatřeními minimalizována, nebo</p> <p>iii) způsobí významné a dlouhodobé škody na životním prostředí v souvislosti s oběhovým hospodářstvím?</p>		<p>Opatření zahrnuje technické specifikace pro zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, které lze instalovat, pokud jde o jejich trvanlivost, opravitelnost a recyklovatelnost, jak je uvedeno na str. X plánu pro oživení a odolnost. Provozovatelé zejména omezí vznik odpadů z procesů souvisejících se stavbou a demolicí v souladu s protokolem EU pro nakládání se stavebním a demoličním odpadem. Konstruktivní řešení budov a stavební techniky podpoří oběhovost, a zejména s odkazem na normu ISO 20887 nebo jiné normy pro posuzování možnosti demontáže nebo přizpůsobitelnosti budov demonstrují, jakým způsobem podporují vyšší účinnost využívání zdrojů, přizpůsobitelnost, flexibilitu a možnost demontáže budov tak, aby bylo možné opětovné použití a recyklace materiálů.</p>
<p><i>Prevence a omezování znečištění:</i> Očekává se, že opatření povede k významnému zvýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší, vody nebo krajiny?</p>	<p>X</p>	<p>Neočekává se, že opatření povede k významnému zvýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší, vody nebo krajiny, a to z následujících důvodů:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zejména náhrada otopných soustav na bázi ropy povede k významnému snížení emisí do ovzduší a následnému zlepšení veřejného zdraví v oblasti, kde jsou nebo pravděpodobně budou překročeny normy EU pro kvalitu ovzduší stanovené směrnicí 2008/50/EU, — jak je popsáno v odůvodnění cíle zmírňování změny klimatu, byly zváženy alternativy s nižším dopadem, ale v kontextu tohoto programu nejsou technicky proveditelné. Navíc se očekává, že průměrná životnost kotlů, které mají být instalovány, bude 12 let, — subjekty provádějící renovaci musí zajistit, aby součásti budov a materiály používané při renovaci budov neobsahovaly azbest ani látky vzbuzující mimořádné obavy zjištěné na základě seznamu látek podléhajících povolení stanoveného v příloze XIV nařízení (ES) č. 1907/2006, — subjekty provádějící renovaci musí zajistit, aby součásti budov a materiály použité při renovaci budov, které mohou přijít do styku s jejich obyvateli, uvolňovaly méně než 0,06 mg formaldehydu na m³ materiálu nebo součásti a méně než 0,001 mg karcinogenních těkavých organických sloučenin kategorií 1A a 1B na m³ materiálu nebo součásti, a to po zkouškách v souladu s CEN/TS 16516 a ISO 16000-3 nebo jinými srovnatelnými standardizovanými zkušebními podmínkami a metodami stanovení, — během renovačních prací budou přijata opatření ke snížení hluku, emisí prachu a znečišťujících látek, jak je popsáno na str. X plánu pro podporu oživení a odolnost.

Příklad č. 2: Nakládání s odpady (zpracování stavebního a demoličního odpadu)

Popis opatření

Toto opatření je investicí na podporu výstavby zařízení na recyklaci stavebního a demoličního odpadu. Konkrétně zařízení třídí a zpracovávají odděleně sebrané toky tuhých odpadů neklasifikovaných jako nebezpečné, včetně odpadů pocházejících ze složky renovace budov v rámci plánu pro podporu oživení a odolnost. Zařízení mechanicky recyklují tuhý odpad neklasifikovaný jako nebezpečný na druhotné suroviny. Cílem opatření je přeměnit více než 50 % (hmotnostních) zpracovaného odděleně sebraného tuhého odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný na druhotné suroviny, které jsou vhodnou náhradou primárních stavebních materiálů.

Část 1 kontrolního seznamu z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

Uveďte, který z níže uvedených environmentálních cílů vyžaduje věcné posouzení opatření z hlediska zásady „významně nepoškozovat“.	Ano	Ne	Odůvodnění, pokud jste zvolili možnost „Ne“
Zmírňování změny klimatu		X	Opatření je způsobilé pro intervenční pole 045a v příloze nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost s koeficientem změny klimatu ve výši 100 %, neboť technické specifikace podpory recyklačních zařízení jsou podmíněny dosažením 50 % přepočítacího koeficientu. Cíl opatření a povaha oblasti intervence přímo podporují cíl zmírňování změny klimatu.
Přizpůsobování se změně klimatu	X		
Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů		X	Činnost podporovaná opatřením má zanedbatelný a předvídatelný dopad na tento environmentální cíl s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům během celého životního cyklu. Nebyla zjištěna žádná rizika zhoršování životního prostředí související se zachováním jakosti a dostatku vody. V souladu se směrnicí 2011/92/EU byl výsledkem zjišťovací fáze procesu posuzování vlivů na životní prostředí (EIA) závěr, že se neočekávají žádné významné vlivy. V případech, kdy bude stavební a demoliční odpad před zpracováním dočasně uskladněn, bude nutné jej zakrýt a zajistit, aby znečišťující látky ze zpracovaného odpadu nemohly v případě deště prosáknout do místní zvodnělé vrstvy.
Oběhové hospodářství včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace		X	Opatření je způsobilé pro intervenční pole 045a v příloze nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost s environmentálním koeficientem 100 %, neboť technické specifikace podpory recyklačních zařízení jsou podmíněny dosažením 50 % přepočítacího koeficientu. Cíl opatření a povaha oblasti intervence přímo podporují cíl oběhového hospodářství. Opatření je v souladu s [národním/regionálním/místním] plánem pro nakládání s odpady.
Prevence a omezování znečištění ovzduší, vody nebo krajiny		X	Činnost podporovaná opatřením má zanedbatelný a předvídatelný dopad na tento environmentální cíl s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům během celého životního cyklu. V souladu se směrnicí 2011/92/EU byl výsledkem zjišťovacího řízení v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí (EIA) závěr, že se neočekávají žádné významné vlivy, a to na základě opatření přijatých ke snížení hluku, emisí prachu a znečišťujících

			látek během stavby recyklačního zařízení a jeho provozu (třídění a zpracování odpadu). V zařízeních, která jsou předmětem podpory uvedeného opatření, se uplatňují nejlepší dostupné techniky popsané v referenčním dokumentu o nejlepších dostupných technikách (BREF) pro odvětví zpracování odpadů. Opatření ke snížení hluku, emisí prachu a znečišťujících látek během renovačních prací, jak je popsáno na str. X plánu pro podporu oživení a odolnost.
Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů		X	Činnost podporovaná opatřením má zanedbatelný a předvídatelný dopad na tento environmentální cíl s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům během celého životního cyklu. Provoz se nenachází v oblastech citlivých z hlediska biologické rozmanitosti nebo v jejich blízkosti (včetně sítě chráněných oblastí Natura 2000, míst světového dědictví UNESCO a klíčových oblastí biologické rozmanitosti, jakož i dalších chráněných oblastí). V souladu se směrnicemi 2011/92/EU a 92/43/EHS byl výsledkem zjišťovacího řízení v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí (EIA) závěr, že se neočekávají žádné významné vlivy.

Část 2 kontrolního seznamu z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

Otázky	Ne	Věcné odůvodnění
<i>Prizpůsobování se změně klimatu:</i> Očekává se, že opatření povede ke zvýšenému nepříznivému dopadu stávajícího nebo očekávaného budoucího klimatu na samotné opatření nebo na osoby, přírodu nebo aktiva?	X	Vzhledem k tomu, že opatření se týká dvou zařízení budovaných v blízkosti oblastí náchylných k záplavám, jejichž očekávaná životnost přesahuje 10 let, bylo provedeno důkladné posouzení klimatických rizik a zranitelnosti s využitím podrobných a nejmodernějších klimatických prognóz v celé řadě budoucích scénářů, které jsou v souladu s očekávanou životností zařízení. Závěry posouzení byly začleněny do návrhu opatření (viz str. X plánu pro oživení a odolnost). Opatření dále stanoví povinnost hospodářských subjektů vypracovat plán provádění řešení zaměřený na snížení materiálních fyzických klimatických rizik pro recyklační zařízení (viz str. X plánu pro oživení a odolnost). Součástí povinnosti je, aby řešení pro přizpůsobení se neměla nepříznivý vliv na úsilí o přizpůsobení se změně klimatu nebo na úroveň odolnosti vůči fyzickým klimatickým rizikům jiných osob, přírody, aktiv a jiných hospodářských činností a aby byla v souladu s úsilím o přizpůsobení se změně klimatu na místní, odvětvové, regionální nebo vnitrostátní úrovni.

Příklad č. 3: Spalovna odpadu (příklad nedodržení zásady „významně nepoškozovat“)*Popis opatření*

Toto opatření je investicí na podporu výstavby nových spaloven odpadu s cílem zvýšit stávající kapacitu v zemi. Cílem opatření je snížit skládkování tuhého komunálního odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný, a získat energii spalováním odpadu (energetické využití).

Část 1 kontrolního seznamu z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

Uvedte, který z níže uvedených environmentálních cílů vyžaduje věcné posouzení opatření z hlediska zásady „významně nepoškozovat“.	Ano	Ne	Odůvodnění, pokud jste zvolili možnost „Ne“
Zmírňování změny klimatu	X		

Prizpůsobování se změně klimatu	X		
Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů		X	V tomto konkrétním případě má činnost podporovaná opatřením zanedbatelný a předvídatelný dopad na tento environmentální cíl s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům během celého životního cyklu. Existují důkazy o tom, že opatření nepovede k rizikům zhoršování životního prostředí souvisejícím se zachováním jakosti vody a zabránění nedostatku vody v souladu s rámcovou směrnicí o vodě (2000/60/ES). V souladu se směrnicí 2011/92/EU byl výsledkem zjišťovacího řízení v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí (EIA) závěr, že se neočekávají žádné významné vlivy.
Oběhové hospodářství včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace	X		
Prevence a omezování znečištění ovzduší, vody nebo krajiny	X		
Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů	X		

Část 2 kontrolního seznamu z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

Otázky	Ne	Věcné odůvodnění
Zmírňování změny klimatu Očekává se, že opatření povede k významným emisím skleníkových plynů?	X	Cílem zařízení, která jsou předmětem podpory tohoto opatření je minimalizovat emise CO ₂ fosilního původu. To je zajištěno spalováním výlučně biomasy (a nikoli fosilních materiálů). Zdůvodnění je uvedeno na str. X plánu pro oživení a odolnost a začleněno do příslušných cílů souvisejících se složkou Y. V každém zařízení je zaveden plán monitorování úniku emisí skleníkových plynů, zejména z odpadu uskladněného před zpracováním, jak je uvedeno v návrhu opatření na str. X plánu pro oživení a odolnost.
Prizpůsobování se změně klimatu: Očekává se, že opatření povede ke zvýšenému nepříznivému dopadu stávajícího nebo očekávaného budoucího klimatu na samotné opatření nebo na osoby, přírodu nebo aktiva?	X	Vzhledem k tomu, že tři spalovny, které mají být předmětem podpory uvedeného opatření, se nachází v oblastech náchylných k sesuvům půdy a jejich očekávaná životnost činí 25–30 let, bylo provedeno důkladné posouzení klimatických rizik a zranitelnosti s využitím podrobných a nejmodernějších klimatických prognóz v celé řadě budoucích scénářů, které jsou v souladu s očekávanou životností zařízení. Závěry posouzení byly začleněny do návrhu opatření (viz str. X plánu pro oživení a odolnost). Opatření dále stanoví povinnost hospodářských subjektů vypracovat plán provádění řešení zaměřený na snížení materiálních fyzických klimatických rizik pro dotyčné spalovny (viz strana X plánu pro oživení a odolnost). Další součástí povinnosti je, aby řešení pro přizpůsobení se neměla nepříznivý vliv na úsilí o přizpůsobení se změně klimatu nebo na úroveň odolnosti vůči fyzickým klimatickým rizikům jiných osob, přírody, aktiv a jiných hospodářských činností a aby byla v souladu s úsilím o přizpůsobení se změně klimatu na místní, odvětvové, regionální nebo vnitrostátní úrovni.

<p><i>Přechod k oběhovému hospodářství, včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace:</i> Očekává se, že opatření:</p> <p>i) povede k významnému zvýšení vzniku, spalování nebo odstraňování odpadu, s výjimkou spalování nerecyklovatelného nebezpečného odpadu nebo</p> <p>ii) povede k významné nehospodárnosti v přímém nebo nepřímém využívání jakéhokoli přírodního zdroje v jakékoli fázi jeho životního cyklu, která není vhodnými opatřeními minimalizována, nebo</p> <p>iii) způsobí významné a dlouhodobé škody na životním prostředí v souvislosti s oběhovým hospodářstvím?</p>	<p><i>Příklad nedodržení zásady „významně nepoškozovat“</i></p>	<p>Zatímco cílem tohoto opatření je mimo jiné odklonit hořlavý nerecyklovatelný odpad ze skládek, Komise by pravděpodobně měla za to, že toto opatření „vedlo k významnému zvýšení vzniku, spalování nebo odstraňování odpadu, s výjimkou spalování nerecyklovatelného nebezpečného odpadu“, a to z následujících důvodů:</p> <p>Výstavba nových spaloven odpadu za účelem zvýšení stávající kapacity spalování v zemi vede k významnému zvýšení spalování odpadu, který nespadá do kategorie nerecyklovatelného nebezpečného odpadu. Je tedy v přímém rozporu s čl. 17 odst. 1 písm. d) bodem ii) („Významné poškozování environmentálních cílů“) nařízení o taxonomii.</p> <p>Opatření brání vývoji a zavádění dostupných alternativ s malým dopadem a vyšší úrovní environmentální výkonnosti (např. opětovné použití, recyklace) a vzhledem k životnímu cyklu a kapacitě aktiv s vysokým dopadem by mohlo vést k zakonzervování jejich stávajícího stavu. Značné množství odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný (recyklovatelný a nerecyklovatelný, bez rozdílu) by mohlo být použito jako vstupní surovina, což by ztěžovalo zpracování recyklovatelného odpadu na vyšší úrovni v hierarchii způsobů nakládání s odpady, včetně recyklace. To by ohrozilo dosažení cílů v oblasti recyklace na vnitrostátní/regionální úrovni a vnitrostátního/regionálního/místního plánu pro nakládání s odpady přijatého v souladu s pozměněnou rámcovou směrnicí o odpadech.</p>
<p><i>Prevence a omezování znečištění:</i> Očekává se, že opatření povede k významnému zvýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší, vody nebo krajiny?</p>	<p>X</p>	<p>Opatření vyžaduje, aby se v podporovaných zařízeních uplatňovaly nejlepší dostupné techniky stanovené v závěrech o BAT pro spalování odpadu (prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2019/2010). To je zajištěno návrh opatření (viz str. X plánu pro oživení a odolnost).</p> <p>Zařízení, která jsou předmětem podpory uvedeného opatření, si zajistila příslušné environmentální povolení, jehož součástí je zmírňování a monitorování dopadů na životní prostředí na základě opatření přijatých ke snížení a kontrole hladiny hluku, prachu a jiných znečišťujících látek během výstavby, údržby a provozu (viz str. X plánu pro oživení a odolnost).</p>
<p><i>Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů:</i> Očekává se, že opatření:</p> <p>i) ve významné míře poškodí dobrý stav a odolnost ekosystémů nebo</p> <p>ii) poškodí stav stanovišť a druhů, včetně stanovišť a druhů v zájmu Unie, z hlediska jejich ochrany?</p>	<p>X</p>	<p>Bylo dokončeno posouzení vlivů na životní prostředí nebo zjišťovací řízení v souladu se směrnicí 2011/92/EU a požadovaná zmírňující opatření na ochranu životního prostředí jsou/budou prováděna a promítnou se do milníků a cílů opatření X složky Y (viz str. X plánu pro oživení a odolnost).</p> <p>Spalovací zařízení se nebude nacházet v oblastech citlivých z hlediska biologické rozmanitosti nebo v jejich blízkosti (včetně sítě chráněných oblastí Natura 2000, míst světového dědictví UNESCO a klíčových oblastí biologické rozmanitosti, jakož i dalších chráněných oblastí).</p>

Příklad 4: Dopravní infrastruktura (silnice)*Popis opatření*

Toto opatření by sestávalo z investic do dvou podopatření:

- výstavby nové dálnice, která je součástí hlavní sítě TEN-T, jejímž cílem je i) lepší propojení vzdáleného regionu členského státu se zbytkem země a ii) zlepšení bezpečnosti silničního provozu,
- výstavby elektrických dobíjecích stanic (jedna dobíjecí stanice na deset vozidel) a vodíkových čerpacích stanic (jedna čerpací stanice na každých X km) podél nové dálnice.

Část 1 kontrolního seznamu s ohledem na zásadu „významně nepoškozovat“

Uveďte, který z níže uvedených environmentálních cílů vyžaduje věcné posouzení opatření z hlediska zásady „významně nepoškozovat“.		Ano	Ne	Odůvodnění, pokud jste zvolili možnost „Ne“
Zmírňování změny klimatu	Výstavba nové dálnice	X		
	Výstavba infrastruktury dobíjecích a čerpacích stanic		X	Toto podopatření je způsobilé pro intervenční pole 077 v příloze nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost s koeficientem změny klimatu ve výši 100 %. Infrastruktura elektrických dobíjecích a vodíkových čerpacích stanic (která bude založena na zeleném vodíku vyrobeném pomocí elektrolyzérů) podporuje elektrifikaci a jako takovou ji lze považovat za nezbytnou investici, která umožní přechod na efektivní klimaticky neutrální ekonomiku. Odůvodnění a důkazy o zvýšení kapacity výroby energie z obnovitelných zdrojů na vnitrostátní úrovni jsou uvedeny v části X, str. Y-Z plánu pro oživení a odolnost.
Příspěvek k změně klimatu		X		
Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů		X		
Oběhové hospodářství včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace		X		
Prevence a omezování znečištění ovzduší, vody nebo půdy		X		
Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů		X		

Část 2 kontrolního seznamu z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

Otázky	Ne	Věcné odůvodnění
Zmírňování změny klimatu Očekává se, že opatření povede k významným emisím skleníkových plynů?	X	(Pouze pokud jde o podopatření týkající se výstavby nové dálnice:)

		<p>Neočekává se, že opatření povede k významným emisím skleníkových plynů, neboť nová dálnice je součástí komplexního dopravního plánu (!) zaměřeného na dekarbonizaci dopravy v souladu s cíli v oblasti klimatu pro roky 2030 a 2050. Důvodem jsou zejména tato doprovodná opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> — propojení silničních investic s infrastrukturou elektrických dobýjecích a vodíkových čerpacích stanic, — reforma X (str. Y-Z) této složky, která zavádí mýtné pro tuto silnici a další, — reforma Y (str. Y-Z) této složky, která zvyšuje zdanění konvenčních paliv, — reforma Z (str. Y-Z) této složky, která poskytuje pobídky pro nákup vozidel s nulovými emisemi, — opatření XX a XY (str. Y-Z) této složky, která podporují přechod na železnici a/nebo vnitrozemské vodní cesty.
<p><i>Přizpůsobování se změně klimatu:</i> Očekává se, že opatření povede ke zvýšenému nepříznivému dopadu stávajícího nebo očekávaného budoucího klimatu na samotné opatření nebo na osoby, přírodu nebo aktiva?</p>	X	<p>Vzhledem k tomu, že opatření se týká výstavby silnice a související infrastruktury dobýjecích a čerpacích stanic v oblasti náchylné k teplotnímu stresu a proměnlivosti teploty a očekávaná životnost aktiv přesahuje 10 let, bylo provedeno posouzení klimatických rizik a zranitelnosti s využitím klimatických prognóz v celé řadě budoucích scénářů, které jsou v souladu s očekávanou životností zařízení. Zejména byla provedena analýza povodňových rizik a byly určeny dva segmenty, v nichž je třeba provést specifické řešení zaměřené na přizpůsobení se změně klimatu. Zvláštní pozornost byla věnována citlivým prvkům, jako jsou mosty a tunely. Závěry posouzení byly začleněny do návrhu opatření (viz strana X plánu pro oživení a odolnost).</p> <p>Opatření dále stanoví povinnost hospodářských subjektů vypracovat plán provádění řešení zaměřených na přizpůsobování se změně klimatu s cílem snížit materiální fyzická klimatická rizika pro silnice a související infrastrukturu dobýjecích a čerpacích stanic (viz str. X plánu pro oživení a odolnost). Součástí povinnosti je, aby řešení zaměřená na přizpůsobování se změně klimatu neměla nepříznivý vliv na úsilí o přizpůsobení se změně klimatu nebo na úroveň odolnosti vůči fyzickým klimatickým rizikům jiných osob, přírody, aktiv a jiných hospodářských činností a aby byla v souladu s úsilím o přizpůsobení se změně klimatu na místní, odvětvové, regionální nebo vnitrostátní úrovni.</p>
<p><i>Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů:</i> Očekává se, že opatření poškodí:</p> <p>(i) dobrý stav nebo dobrý ekologický potenciál vodních útvarů, včetně povrchových a podzemních vod, nebo</p> <p>(ii) dobrý stav prostředí mořských vod?</p>	X	<p>V souladu se směrnicí 2011/92/EU bylo provedeno posouzení vlivů na životní prostředí (EIA) pro výstavbu silnice a instalaci související infrastruktury dobýjecích a čerpacích stanic. Budou provedeny požadované zmírňující kroky na ochranu životního prostředí, což bylo zohledněno v návrhu opatření (viz str. X plánu pro oživení a odolnost). EIA zahrnovalo posouzení dopadu na vodní útvary v souladu se směrnicí 2000/60/ES a zjištěná rizika byla zohledněna při návrhu daného opatření (viz str. X plánu pro oživení a odolnost).</p> <p>Rizika zhoršování životního prostředí související se zachováním jakosti vody a předcházením nedostatku vody jsou identifikována a řešena v souladu s požadavky směrnice 2000/60/ES (rámcová směrnice o vodě) a s plánem povodí vypracovaným pro potenciálně zasažený vodní útvar nebo útvary po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami (viz str. X plánu pro oživení a odolnost).</p>

<p><i>Přechod k oběhovému hospodářství, včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace:</i> Očekává se, že opatření:</p> <p>(i) povede k významnému zvýšení vzniku, spalování nebo odstraňování odpadu, s výjimkou spalování nerecyklovatelného nebezpečného odpadu, nebo</p> <p>(ii) vede k významné nehospodárnosti v přímém nebo nepřímém využívání jakéhokoli přírodního zdroje v jakékoli fázi jeho životního cyklu, která není vhodnými opatřeními minimalizována, nebo</p> <p>(iii) způsobí významné a dlouhodobé škody na životním prostředí v souvislosti s oběhovým hospodářstvím?</p>	X	<p>Opatření vyžaduje, aby v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a protokolem EU pro nakládání se stavebním a demoličním odpadem subjekty provádějící výstavbu silnic zajistily, že nejméně 70 % (hmotnostních) nikoli nebezpečného stavebního a demoličního odpadu z výstavby silnice a související infrastruktury dobýjecích a čerpacích stanic (s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v kategorii 17 05 04 na evropském seznamu odpadů stanoveném rozhodnutím Komise 2000/532/ES) vzniklého na staveništi bude připraveno k opětovnému použití, recyklaci a k jiným druhům materiálového využití, včetně zásypů, při nichž jsou jiné materiály nahrazeny odpadem.</p> <p>Provozovatelé omezí vznik odpadů během výstavby v souladu s protokolem EU pro nakládání se stavebním a demoličním odpadem, přičemž zohlední nejlepší dostupné techniky, a usnadní opětovné použití a vysoce kvalitní recyklaci selektivním odstraňováním materiálů za použití dostupných systémů třídění stavebního a demoličního odpadu.</p>
<p><i>Prevence a omezování znečištění:</i> Očekává se, že opatření povede významnému zvýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší, vody nebo krajiny?</p>	X	<p>Neočekává se, že opatření povede k významnému zvýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší, neboť je součástí komplexního dopravního plánu a je v souladu s národním programem omezování znečištění ovzduší. Důvodem jsou zejména tato doprovodná opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> — propojení silničních investic s infrastrukturou elektrických dobýjecích a vodíkových čerpacích stanic, — reforma X (str. Y-Z) této složky, která zavádí mýtné pro tuto silnici a další, — reforma Y (str. Y-Z) této složky, která zvyšuje zdanění konvenčních paliv, — reforma Z (str. Y-Z) této složky, která poskytuje pobídky pro nákup vozidel s nulovými emisemi, — opatření XX a XY (str. Y-Z) této složky, která podporují přechod na železnici a/nebo vnitrozemské vodní cesty. <p>Hluk a vibrace způsobené používáním pozemních komunikací a související infrastruktury dobýjecích a čerpacích stanic budou navíc zmírněny zavedením zděných protihlukových bariér, které jsou v souladu se směrnicí 2002/49/ES.</p>
<p><i>Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů:</i> Očekává se, že opatření:</p> <p>(i) ve významné míře poškodí dobrý stav a odolnost ekosystémů nebo</p> <p>(ii) poškodí stav stanovišť a druhů, včetně stanovišť a druhů v zájmu Unie, z hlediska jejich ochrany?</p>	X	<p>V souladu se směrnicí 2011/92/EU a směrnicí 92/43/EHS bylo provedeno posouzení vlivů na životní prostředí pro výstavbu silnice a související infrastruktury dobýjecích a čerpacích stanic. Požadované kroky ke zmírnění fragmentace a degradace půdy, zejména zelené koridory, a další opatření týkající se propojení stanovišť, stejně jako chráněných druhů živočichů uvedených v příloze IV směrnice 92/43/EHS byly založeny na stanovených cílech ochrany a byly provedeny, což bylo zohledněno v návrhu opatření (viz str. X plánu pro oživení a odolnost).</p>

(¹) Nebo pokud neexistuje komplexní plán udržitelné dopravy, z konkrétní analýzy nákladů a přínosů provedené na úrovni projektu vyplývá, že samotný projekt vede ke snížení emisí skleníkových plynů nebo nevede ke zvýšení emisí skleníkových plynů během svého životního cyklu.

Příklad 5: Programy šrotovného u vozidel (příklad nedodržení zásady „významně nepoškozovat“)*Popis opatření*

Toto opatření představuje program šrotovného, který má nahradit v současnosti používaná vozidla s vnitřním spalovacím motorem účinnějšími vozidly, která jsou rovněž založena na vnitřním spalování (tj. spalování motorové nafty nebo benzínu). Pobídka je ve formě jednotné dotace na vyřazené a nabyté vozidlo, ale může mít také sofistikovanější podobu (daňový odpočet).

Cílem opatření je nahradit starší, více znečišťující vozidla novějšími, a tudíž méně znečišťujícími ekvivalenty. Pro účely tohoto příkladu se předpokládá, že tento program vyžaduje pouze přechod na novou generaci výrobků (například postupně zpřísňované normy Euro) v rámci stejné technologie.

Část 1 kontrolního seznamu z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

Uveďte, který z níže uvedených environmentálních cílů vyžaduje věcné posouzení opatření z hlediska zásady „významně nepoškozovat“.	Ano	Ne	Odůvodnění, pokud jste zvolili možnost „Ne“
Zmírňování změny klimatu	X		
Prizpůsobování se změně klimatu		X	Činnost podporovaná opatřením má zanedbatelný a předvídatelný dopad na tento environmentální cíl s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům během celého životního cyklu.
Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů		X	Činnost podporovaná opatřením má zanedbatelný a předvídatelný dopad na tento environmentální cíl s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům během celého životního cyklu.
Oběhové hospodářství včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace	X		
Prevence a omezování znečištění ovzduší, vody nebo půdy	X		
Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů		X	Činnost podporovaná opatřením má zanedbatelný a předvídatelný dopad na tento environmentální cíl s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům během celého životního cyklu.

Část 1 kontrolního seznamu z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

Otázky	Ne	Věcné odůvodnění
Zmírňování změny klimatu Očekává se, že opatření povede k významným emisím skleníkových plynů?	<i>Příklad nedodržení zásady „významně nepoškozovat“</i>	Vozidla se spalovacími motory produkují CO ₂ (a emise částic, NO, též organické sloučeniny a různé další nebezpečné látky znečišťující ovzduší, včetně benzenu). Pokud jde o zmírňování změny klimatu, nákup nových automobilů (za účelem náhrady starých automobilů) by snížil emise, ale stále by vedl k významným emisím skleníkových plynů (průměrné emise CO ₂ měřené při laboratorních zkouškách u nových osobních automobilů registrovaných v EU a na Islandu v roce 2018 činily 120,8 gramů CO ₂ na kilometr). Komise pravděpodobně zamítne argument, že automobily nové generace na motorovou naftu nebo benzín představují nejlepší dostupnou alternativu v tomto odvětví, a že tedy investice neporušuje zásadu

		„významně nepoškozovat“. Pokud jde o zmírňování změny klimatu v tomto odvětví, elektromobily představují lepší dostupnou alternativu s vyšším environmentálním profilem (tj. nižšími úrovněmi emisí během životního cyklu). Komise by proto pravděpodobně měla za to, že program šrotovného by měl negativní dopad na zmírňování změny klimatu.
<p><i>Oběhové hospodářství a nakládání s odpady:</i> Očekává se, že opatření:</p> <p>(i) povede k významnému zvýšení vzniku, spalování nebo odstraňování odpadu, s výjimkou spalování nerecyklovatelného nebezpečného odpadu, nebo</p> <p>(ii) vede k významné ne hospodárnosti v přímém nebo nepřímém využívání jakéhokoli přírodního zdroje v jakékoli fázi jeho životního cyklu, která není vhodnými opatřeními minimalizována, nebo</p> <p>(iii) způsobuje významné a dlouhodobé škody na životním prostředí v souvislosti s oběhovým hospodářstvím?</p>	X	<p>Jsou zavedena opatření pro nakládání s odpady jak ve fázi používání (údržba), tak na konci životnosti vozového parku, mimo jiné prostřednictvím opětovného použití a recyklace baterií a elektroniky (zejména kritických surovin v nich obsažených), v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady. Jsou zohledněny dopady výroby a systém nepodporuje předčasné vyřazování provozuschopných vozidel. Program zejména vyžaduje, aby každé vyřazené vozidlo bylo zpracováno autorizovaným zpracovatelským zařízením podle směrnice o vozidlech s ukončenou životností (2000/53/ES), což se prokáže osvědčením, které se vyžaduje pro účast v programu.</p> <p>Opatření je navíc doprovázeno činnostmi, která podporuje odebírání částí autorizovaným zpracovatelským zařízením za účelem jejich maximálního opětovného využití a repasování.</p>
<p><i>Prevence a omezování znečištění:</i> Očekává se, že opatření povede k významnému zvýšení emisí znečišťujících látek ⁽¹⁾ do ovzduší, vody nebo krajiny?</p>	<p><i>Příklad nedodržení zásady „významně nepoškozovat“</i></p>	<p><i>Vozidla se spalovacím motorem emitují mimo jiné oxid uhelnatý (CO), pevné částice (PM), oxidy dusíku (NOx) a nespálené uhlovodíky (HC). Vzhledem k standardním postupům a regulatorním požadavkům v tomto odvětví ⁽²⁾by Komise pravděpodobně nedošla k závěru, že by „opatření nevedlo k významnému zvýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší“ z obdobných důvodů, jaké jsou uvedeny v souvislosti se zmírňováním změny klimatu.</i></p>

Příklad 6: Zavlažování půdy

Popis opatření

Opatření předpokládá především investice do stávajícího používaného zavlažovacího systému v regionu X s cílem používat účinnější metody zavlažování a podporovat bezpečné opětovné využívání recyklované odpadní vody. Má se tak kompenzovat nedostatek vody v půdě v důsledku sucha, opatření jako takové má přispět k přizpůsobení se změně klimatu, zejména pokud jde o zemědělské plodiny. Toto opatření bude doprovázeno prosazováním a podporou udržitelných zemědělských postupů, zejména udržitelnějších a účinnějších zavlažovacích systémů a opatření pro přirozené zadržování vody, přechodu na plodiny a postupů hospodaření s nižšími požadavky na vodu a udržitelnějších postupů hnojení.

⁽¹⁾ Znečišťujícími látkami se rozumí látky, vibrace, teplo, hluk, světlo nebo jiné kontaminující látky přítomné v ovzduší, ve vodě nebo v krajině, které mohou být škodlivé pro lidské zdraví nebo pro životní prostředí.

⁽²⁾ Složení se u benzinových a vznětových motorů liší. Nařízení č. 715/2007/ES, které se týká norem Euro 5 a Euro 6, stanoví pro automobily mezní hodnoty emisí regulovaných znečišťujících látek, zejména oxidů dusíku (NOx, tedy kombinovaných emisí NO a NO₂) na 80 mg/km.

Část 1 kontrolního seznamu s ohledem na zásadu „významně nepoškozovat“

Uveďte, který z níže uvedených environmentálních cílů vyžaduje věcné posouzení opatření z hlediska zásady „významně nepoškozovat“.	Ano	Ne	Odůvodnění, pokud jste zvolili možnost „Ne“
Zmírňování změny klimatu		X	Činnost podporovaná opatřením má zanedbatelný a předvídatelný dopad na tento environmentální cíl s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům během celého životního cyklu. To je zajištěno tím, že u nového systému/zařízení bude zajištěna energetická účinnost, a proto se absolutní emise navzdory mírnému nárůstu zavlažované oblasti nezvýší a/nebo proto, že elektřina určená k napájení zařízení bude získána z větrné nebo solární energie. Zavlažování může nepřímo usnadnit pokračování zemědělských postupů, které narušují funkci úložiště uhlíku v zemědělských půdách, nebo je dokonce přeměnit v čisté producenty emisí. Smysluplné prosazování a podpora udržitelných zemědělských postupů v rámci tohoto opatření nenaznačuje žádné další zhoršení z tohoto důvodu a mělo by dojít ke zlepšení.
Přizpůsobování se změně klimatu	X		
Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů	X		
Oběhové hospodářství včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace		X	Činnost podporovaná opatřením má zanedbatelný a předvídatelný dopad na tento environmentální cíl s přihlédnutím k přímým i primárním nepřímým účinkům během celého životního cyklu. Opatření nepovede k významné neefektivnosti při používání zdrojů ani ke zvýšené produkci odpadů.
Prevence a omezování znečištění ovzduší, vody nebo půdy	X		
Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů	X		

Část 2 kontrolního seznamu z hlediska zásady „významně nepoškozovat“

Otázky	Ne	Věcné odůvodnění
Přizpůsobování se změně klimatu: Očekává se, že opatření povede ke zvýšenému nepříznivému dopadu stávajícího nebo očekávaného budoucího klimatu na samotné opatření nebo na osoby, přírodu nebo aktiva?	X	Neočekává se, že by opatření mělo negativní dopad na přizpůsobování se změně klimatu, a to z těchto důvodů: — hlavní část opatření přispívá v omezené míře ke zlepšení odolnosti vůči dopadům změny klimatu v krátkodobém horizontu, neboť zlepšuje zavlažování, aniž by zvýšilo odběr vody. Tento pozitivní přínos je možný pouze tehdy, pokud je současný a předpokládaný stav dotčených vodních útvarů v dobrém stavu (nebo se podle spolehlivých odhadů dá důvodně očekávat, že se jeho dobrý stav nezhorší). Pokud by tomu tak nebylo, míra odběru vody by byla neudržitelná a investice by se nepovažovala za opatření pro přizpůsobování se změně klimatu (a jednalo by se o nedostatečné opatření, které je z tohoto hlediska nesprávné), a to i v pří-

		<p>padě, že by investice nezhoršila výchozí situaci, neboť by prodloužila životnost v podstatě neudržitelné struktury. Opatření je v zásadě způsobilé pro intervenční pole 040 v příloze nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost s koeficientem změny klimatu ve výši 40 %, neboť opatření je opatřením v oblasti hospodaření s vodou a je zaměřeno na řešení problematiky nedostatku vody, který se stupňuje v závislosti na rizicích souvisejících s klimatem, jako jsou sucha,</p> <ul style="list-style-type: none"> — podpora udržitelných zemědělských postupů a opatření pro přirozené zadržování vody by naopak spadala do oblasti intervence 037 a přímo by podporovala cíl přizpůsobení se změně klimatu. Aby mohlo být celé opatření zařazeno do bodu 037, muselo by toto opatření převažovat, nebo být alespoň dostatečně přesvědčivé, co do velikosti, rozsahu a podrobností.
<p>Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů: Očekává se, že opatření poškodí:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) dobrý stav nebo dobrý ekologický potenciál vodních útvarů, včetně povrchových a podzemních vod, nebo ii) dobrý stav prostředí mořských vod? 	X	<p>Neočekává se, že opatření bude mít negativní dopad na udržitelné využívání a ochranu vodních a mořských zdrojů. Cílem opatření je zlepšit udržitelné využívání vodních zdrojů, zejména prostřednictvím:</p> <ul style="list-style-type: none"> — podpory přechodu zemědělců na plodiny a postupy hospodaření s nižšími požadavky na vodu, podpory zemědělců při provádění opatření, která zvyšují schopnost půdy zadržovat vodu a uchovávat ji na úrovni zemědělských podniků, — zavedení zavlažovacího systému, který umožňuje opětovné využití vody v souladu s rámcovou směrnicí o vodě a nevede k nárůstu odběru vody. Opatření bude zahrnovat investice do infrastruktury, která umožní bezpečné opětovné využití recyklované odpadní vody pro zemědělské účely. Díky těmto investicím bude možné využívat vyčištěnou městskou odpadní vodu k zavlažování plodin na blízkých polích a připravit se na uplatňování nového nařízení o minimálních požadavcích na opětovné využívání vody (EU/2020/741), — investic do udržitelnějších a účinnějších zavlažovacích systémů, které vyžadují méně vody, jako je lokální zavlažování. To zároveň povede k menšímu úniku živin do podzemních vod i do blízkých vnitrozemských vodních útvarů, — pokud činnost zahrnuje odběr vody, příslušný orgán vydal povolení k jejímu odběru, v němž jsou stanoveny podmínky pro zamezení zhoršování stavu a zajištění toho, aby dotčené vodní útvary dosáhly dobrého kvantitativního stavu (v případě podzemních vod) nebo dobrého ekologického stavu nebo potenciálu (v případě povrchových vod) nejpozději do roku 2027 v souladu s požadavky rámcové směrnice o vodě 2000/60/ES, — v souladu se směrnicí o EIA bylo provedeno posouzení vlivů na životní prostředí a byly určeny a zohledněny všechny nezbytné zmírňující kroky v návrhu opatření (viz str. X plánu pro oživení a odolnost).
<p>Prevence a omezování znečištění: Očekává se, že opatření povede významnému zvýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší, vody nebo krajiny?</p>	X	<p>Neočekává se, že opatření povede významnému zvýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší, vody nebo krajiny, a to z následujících důvodů:</p> <ul style="list-style-type: none"> — použije se zařízení s mimořádně vysokou energetickou účinností nebo zařízení napájené z čistých zdrojů elektrické energie, — díky instalaci účinnějších zavlažovacích systémů (vysvětlených výše) se sníží odtok živin ze zemědělství, — díky podpoře zemědělců na přechod na plodiny a postupy hospodaření s nižšími požadavky na vodu a zvýšení dostupnosti vody na úrovni zemědělského podniku bude k zavlažování potřeba méně vody,

		<ul style="list-style-type: none"> — budou podporovány udržitelné zemědělské postupy, které budou vyžadovat méně pesticidů, což povede k menšímu znečištění vody a půdy.
<p>Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů: Očekává se, že opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) ve významné míře poškodí dobrý stav a odolnost ekosystémů nebo ii) poškodí stav stanovišť a druhů, včetně stanovišť a druhů v zájmu Unie, z hlediska jejich ochrany? 	X	<p>Opatření nebude mít nepříznivý dopad na biologickou rozmanitost a ekosystémy, protože:</p> <ul style="list-style-type: none"> — projekty zavlažování v rámci tohoto opatření nebudou umístěny v chráněných lokalitách ani nebudou mít na tyto lokality s ohledem na jejich cíle ochrany negativní dopad. Jakémukoliv vyrušování druhů nebo nepříznivému dopadu na stanoviště druhů mimo tyto lokality, a to jak ve fázi výstavby, tak ve fázi provozu, se zabrání prostřednictvím nezbytných preventivních a zmírňujících kroků, které jsou zohledněny v návrhu opatření (viz str. X plánu pro oživení a odolnost), — v souladu se směrnicí o EIA bylo provedeno posouzení vlivů na životní prostředí a byly určeny a zohledněny všechny nezbytné zmírňující kroky v návrhu opatření (viz str. X plánu pro oživení a odolnost), — splňuje požadavky směrnice o ochraně přírodních stanovišť a směrnice o ochraně ptáků, bylo podrobena posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích (začleněnému v tomto konkrétním případě do postupu posuzování vlivů na životní prostředí), které vyloučilo významné vlivy na lokality sítě Natura 2000, — díky podpoře udržitelných zemědělských postupů bude naopak zapotřebí méně pesticidů, čímž se zmírní negativní dopad na biologickou rozmanitost (hmyz, ptáci, život v půdě) a opatření může zahrnovat větší rozmanitost plodin, což rovněž podpoří biologickou rozmanitost.